

VÕRKPALLIREEGLID

JUHTUMITE RAAMAT

2020

SISUKORD

LK	Teema	Juhtumid
2	Sisukord	
3	1. PEATÜKK - OSAVÕTJAD	
3	Keelatud esemete kandmine	1.1-1.2
3	Kapten	1.3-1.6
4	Treener	1.7-1.13.2
6	Võistlusvorm	1.14-1.16
6	2. PEATÜKK – MÄNGU FORMAAT	
6	Asetus- ja kohavahetusvead	2.1-2.7
7	3. PEATÜKK – TEGEVUS MÄNGUS	
8	Palli mängimine	3.1-3.11.2
10	Läbimine võrgu alt	3.12-3.14
11	Mängija võrgu juures või sellega kokkupuutes	3.15-3.26.3
13	Palling	3.27-3.32
14	Ründelöök	3.33-3.36
15	Sulustamine	3.37-3.54
18	4. PEATÜKK – KATKESTUSED JA VIIVITUSED	
18	Mängijate vahetus	4.1-4.22.2
23	Vaheajad ja tehnilised vaheajad	4.23-4.24
23	Alusetud palved	4.25-4.27.1
24	Vigastused	4.28-4.33
25	Viivitamine	4.34-4.37
27	Väline vahelesegamine	4.38-4.42
28	5. PEATÜKK – LIBERO	5.1-5.26
33	6. PEATÜKK – OSAVÕTJATE KÄITUMINE	6.1-6.9
35	7. PEATÜKK – KOHTUNIKUD JA NENDE KOHUSTUSED	7.1-7.11
37	8. PEATÜKK – ERIJUHTUMID	8.1-8.6
38	9. PEATÜKK – LAIENDATUD JUHTUMID	9.1-9.15
45	10. PEATÜKK – TAHVELARVUTITE KASUTAMINE	10.1-10.7

1. PEATÜKK – OSAVÕTJAD

KEELATUD ESEMETE KANDMINE	
<u>1.1</u> Jalaprotees, jalatugi, kipslahas randmel. Kas sellised abivahendid on lubatud?	Lahendus Mõned on lubatud – tingimusel, et abivahend ei põhjusta liigset ohtu seda kandvale mängijale ega teistele mängijatele ning kui küünarvarre tugi ei anna lisakontrolli palli üle. Reeglid lubavad mängijal kanda kompressioone vigastuse kaitseks nagu näeb ette reegel 4.5.3. Reeglid 4.5.1, 4.5.3
<u>1.2</u> Kas mängija tohib kanda vigastust tekitada võivat sõrmust?	Lahendus Vigastusohu tõttu tuleb sõrmus eemaldada või kinni teipida. Reegel 4.5.1
KAPTEN	
<u>1.3</u> Milline on 1. kohtuniku õige reaktsioon, kui mängu kapten seab tema otsused pidevalt kahtluse alla?	Lahendus Väljaspool reeglit 5.1.2 peaks ta kaptenit ilma karistusega hoiatama nagu sätestab reegel 21.1. Kui selline käitumine jätkub, tuleb kaptenit karistada punase kaardiga jämeda käitumise eest (punkt ja palling lähevad vastasele). Reeglid 5.1.2, 20.1, 20.2, 21.2, 21.3.1, joonis 9
<u>1.4 VIDEO</u> Mängu kapten küsis 1. kohtunikult asetuse kontrolli. Kas see on lubatud?	Lahendus Jah. Kuid võistkond ei tohi sellise palve esitamise õigust kuritarvitada ning infot tohib anda ainult oma võistkonna kohta. Vastasvõistkonna kohta tohib öelda ainult seda, kas mängijad on või ei ole õigetel kohtadel. Seda, millised mängijad on ees- ja millised tagaliinimängijad, ei öelda. Reegel 5.1.2.2
<u>1.5</u> Kuidas saab mängu kapten reeglipäraselt ja viisakalt paluda, et 1. kohtunik küsiks piirikohtunikult informatsiooni tema näidatud signaali kohta?	Lahendus Pallimängimise lõpus võib kapten ühe kae tõsta, et paluda selgitust otsuse tõlgendamiseks. 1. kohtunik peab selle palve rahuldama. Reeglid 5.1.2.1, 20.2.1
<u>1.6</u> Kas kohtuniku otsus on lõplik? Kas ta võib oma otsust võistkonna protesti peale muuta?	Lahendus Jah. Kohtunik võib oma otsust muuta, kui saab oma veast aru enne järgmist pallingut. Kuid võistkonnad ei tohi protesti esitada kohtuniku tavaliste otsuste peale. Reeglid 5.1.2.1, 23.2.4

TREENER	
<u>1.7 VIDEO</u> Kas mängu ajal on treeneritele sidevahendid lubatud?	Lahendus On lubatud.
<u>1.8 VIDEO</u> Kas treener tohib mängu ajal rääkida 2. kohtunikuga otsustest või protestidest?	Lahendus Kohtunikelt tohib selgitusi paluda ainult mängu kapten. Treener seda teha ei tohi. Reeglid 5.1.2, 5.2.3.4, 21.1, 21.2, 21.3
<u>1.9</u> Kas treeneri abi või mängija tohib vajutada sumistit vaheaja palumiseks?	Lahendus Jah, kuid treener peab ikkagi ka ametlikku käesignaali näitama, isegi kui selliste palvete esitamiseks kasutatakse tahvelarvutit Reeglid 5.2.1, 5.2.3.3, 5.3.1
<u>1.10 VIDEO</u> Kus tohib treener mängu ajal liikuda?	Lahendus Treeneril ja ainult treeneril on õigus liikuda mängu ajal ründejoone pikenduse ja soojendusala vahelisel vaba-alal, segamata sellega mängu või piirikohtuniku ja 2. kohtuniku tööd. Kohtunikel võib osutada vajalikuks treenerile seda nõuet meelde tuletada. Kui treener pidevalt ignoreerib kohtunike nõudmist nendes piirdes püsida, võib talle hoiatuse teha. Reegel 5.2.3.4
<u>1.11</u> Kas vigastatud või puudega treener tohib mängu ajal vaba-alal oma ülesannete täitmisel karke kasutada?	Lahendus Karkudega seismine või kõndimine ei ole treeneril keelatud.
<u>1.12 (uus) VIDEO</u> Kas treeneril või abitreeneril on lubatud aidata mängijaid vaba-alas pallidega soojendusel geimide vahelisel intervallil?	Lahendus Ei. Nendel isikutel on õigus seda teha ainult mängueelsel soojendusel. Intervallide ajal võivad vaba-alas soojendust teha ainult mängijad. Treenerid võivad sel ajal mängijatele juhiseid jagada. Kohtunikud peavad treeneri või abitreeneri viisakalt oma võistkonna pingi juurde tagasi suunama. Reeglid 4.2.4, 5.3.1
<u>1.13 (uus) VIDEO</u> Kas kellelgi võistkonna ametiisikutest on lubatud viibida soojenduse ajal vastasvõistkonna vaba-alas või väljakupoolel?	Lahendus See sõltub isiku asukohast ning soojenduse protseduurist. Ühise ametliku võrgu juures toimuva soojenduse puhul on üldiseks reegliks, et soojendust tohib teha ainult võistkonna enda väljakupoolel. Kuid võistkonna nimekirjas olevatel ametiisikutel on siiski lubatud viibida postide lähedal, et ära hoida olukorda, kus võrgust kukkuv pall võib mängijatele ohtlikuks osutada. Vastasvõistkonna alal viibija ei tohi segada vastasvõistkonna soojendust. Võrgust kaugel (vastasvõistkonna

	otsajoonest tagapool) olemine, pallide korjamine ja aktiivselt soojenduses osalemine on keelatud. Kohtunikud peavad viisakalt paluma isikul vastase vaba-alast lahkuda ning oma väljakupooles naasta või püsida postide lähedal. Eraldi toimuva ametliku soojenduse ajal tohib parajasti pallidega võrgu juures soojendust tegev võistkond kasutada kogu väljakut. Teine võistkond võib kasutada oma väljakupooles taga asuvat vaba-ala ilma võrgu juures soojendavat võistkonda segamata. Kohtuniku juhised
1.13.1 (uus) Naiste maailmakarikaturniiril servis eraldi abitreener / ametiisik soojenduse ajal konkreetsetele mängijatele palli mänguväljaku piires. Kas tehnilisel delegaadil oli õigus, kui ta palus kohtunikel see tegevus lõpetada?	Lahendus See oli õige. Reeglid näevad ette, et ametlikul soojendusel tohivad osaleda ainult pingil olevad viis ametiisikut. Ametliku soojenduseks peetakse tavaliselt soojendust võrgu juures. Registreerimislehele mitte kantud isikud või muud ametiisikud (näiteks võistkonna mänedžer) ei tohi osaleda ei mitteametlikul ega ametlikul võrgu juures soojendusel. Ainult füsioterapeut, kui ta ei kuulu viie pingile lubatud ametiisiku hulka, võib soojendusel abiks olla, kuid ainult kuni ametliku soojenduse alguseni. Kohtunikud peavad juhtima tehnilise delegaadi tähelepanu sellistele juhtumitele. Tehnilisel delegaadil oli õigus tegevus lõpetada, kuna see oli katse reeglitest mööda hiilida. Märkus: mõnedel võistlustel, näiteks maailmakarikaturniiril, on ametliku soojenduse algus määratud mängueelses protokolliga. Reegel 4.1.1
1.13.2 (uus) VIDEO Treenerid servisid oma võistkonna mängijatele palle vastase väljakupooles. Kas see on lubatud?	Lahendus Ei. Sellea rikutakse reeglit, mis lubab soojenduse ajal võrku jagada. Treeneritel ja teistel abistajatel tuleb viisakalt kuid kindlalt paluda sooritada seda tegevust (koos kõigi abivahenditega) oma võrgupooles, et vältida kokkupõrkeid vastasvõistkonnaga ja võimalikke vigastusi. Kuid võistkonna nimekirjas olevatel ametiisikutel on siiski lubatud viibida postide lähedal, et ära hoida olukorda, kus võrgust kukkuv pall võib mängijatele ohtlikuks osutuda.

VÕISTLUSVORM	
1.14 VIDEO Meeste maailmakarikaturniiril olid ühes võistkonnas 2 mängijat, kes kandsid särke nr 21 ja 22. Kas see on lubatud?	Lahendus. Tavalistes mängudes lubavad reeglid nummerdada mängijaid kuni numbrini 20. Kuid FIVB, maailma ja ametlikel võistlustel seenioridele on lubatud kanda ka suuremaid numbreid kui 20. Numbrite ülempiiri peab kehtestama konkreetse võistluse juhend. Reegel 4.3.3
1.15 VIDEO Mitu sama võistkonna mängijat kandsid kompressioone, millest mõned olid mustad, mõned valged. Kas tohib kanda erinevat värvi lubatud kompressioone?	Lahendus FIVB, maailma ja ametlikel seenioride võistlustel peavad need vahendid olema võistlusvormi vastava osaga sama värvi, kuid ka mustad, valged ja neutraalsed on lubatud. Kompressioone kasutavas võistkonnas peavad need olema kõikidel mängijatel sama värvi ja kujundusega. FIVB maailma ja ametlikel võistlustel peavad kohtunikud seda kontrollima ning teavitama rikkumistest tehnilist delegaati, kellel on lõpliku otsuse langetamise õigus. Kuid FIVB mitteametlike võistluste jaoks ei sätesta reeglid kõikidel mängijatel samavärviliste kompressioonide kandmise nõuet. Reegel 4.5.3, FIVB võistlusjuhendid
1.16 uus Üldise soojenduse ajal kandsid mitu mängijat ametliku vormi peal või asemel muid riideid. Kuna numbreid polnud näha, oli raske kindlaks teha, kas väljakul viibivad mängijad vastasid ülesantule. Kas see on lubatud?	Lahendus Reeglina peavad mängijad kandma võistlusvormi alates hetkest, kui tulevad väljakule soojendama. Mõnedel tippvõistlustel viiakse mängueelse protokolliga käigus läbi spetsiaalne esitlus. Sellisel puhul võivad reeglid olla erinevad. Kohtunikud peavad olema sellest informeeritud.

2. PEATÜKK – MÄNGU FORMAAT

ASETUS- JA KOHAHAHETUSVEAD	
2.1 Võistkonna sidemängija positsioonil 1 seisis selgelt positsiooni 2 mängija ees, kuid hüppas hetk enne pallingut üles. Kas see on lubatud?	Lahendus Viga. Kohalt hüppates säilitavad mängijad asetuse, mis neil viimati kohalt hüppamist. Seega, kui tagaliinimängija oli õhus, loetakse tema asukohaks ikkagi koht enne pallingut. Reeglid 7.4, 7.4.2, 7.4.3
2.2 Keskmise tagamängija käsi oli pallingu hetkel vastu põrandat selgelt keskmise eesliinimängija jalgadest eespool. Tema mõlemad jalad olid keskmise eesliinimängija eesmisest jalast tagapool. Kas see on vastuvõtvale võistkonnale	Lahendus Lubatud asetuse. Asetusvigade hindamisel arvestatakse ainult põrandaga kokkupuutes olevate jalgade paiknemist (v.a juhtum 2.1). Reeglid 7.4.3, 7.5

lubatud asetus?	
2.3 Kas see on viga, kui väljakul viibiva mängija jalg on pallingu ajal vastase väljakupoolel?	Lahendus Ei. Seda olukorda tuleb võtta kui mängija tungimist vastase väljakupoolele üle keskjoone pallimängimise ajal. Reeglid 1.3.3, 7.4
2.4 Võistkonnale anti vale infot selle kohta, millise mängija kord on pallida. Mäng jätkus. Eksitust märgati hiljem sama geimi ajal. Mis nüüd edasi saab?	Lahendus Võistkonnad peavad võimalikult lähedaselt taastama oma algasetuse. Punktiseis läheb tagasi hetke, kui valeinformatsioon anti. Õigel pallijal lubatakse pallida. Palutud vaheajad, toimunud tehnilised vaheajad ja juba määratud hoiatused/karistused jäävad kehtima, hoolimata sellest, et juhtusid ajal, kui mängiti vale informatsiooni alusel. Vahejuhtumid tuleb kanda võistlusprotokolli.
2.5 VIDEO Võistkonnad ei olnud mängimiseks valmis, sest hetkel, kui 1. kohtunik oli valmis pallingu lubamiseks vilistama, viibis väljakul 5 või 7 mängijat. Mis oleks pidanud juhtuma?	Lahendus 1. kohtunik annab pallinguks vile siis, kui on kindel, et võistkonnad on mängimiseks valmis ning pall on pallija käes. Kummastki võistkonnast peab alati olema mängus 6 mängijat. Kui 1. kohtunik märkas viga enne, kui vilistada jõudis, peab ta määrama eksinud võistkonnale karistuse viivitamise eest. Kummale võistkonnale läheb pallinguõigus, sõltub viivituskaristuse liigist. Kui aga 1. kohtunik ikkagi vilistas pallingu alustamiseks, kui väljakul oli 5 või 7 mängijat, peab ta pallimängimise viivitamatult peatama ning ilma karistusteta lubama selle ümber mängida. Kui olukord avastatakse alles pärast järgmise pallimängimise lõppu, tuleb pallimängimise tulemus tühistada ja ümber mängida ilma karistusest. Kui olukorda ei avastatud või avastati alles pärast järgmise pallimängimise algust, ei saa 5 (või 7) mängijaga mängitud pallimängimist ümber mängida. Reeglid 7.3.1, 7.5, 12.3, 12.4.3
2.6 Pärast vale pallija sooritatud pallingu läks pall välja. Pallimängimise lõppedes signaliseeris kohtunik-sekretär, et tegu oli kohavahetusveaga. Kui palju punkte saab vastuvõttev võistkond?	Lahendus Neile antakse ainult üks punkt kohavahetusvea eest, vaatamata sellele, kumb võistkond pallimängimise „võitis“. Reegel 7.7.1.1
2.7 (uus) VIDEO Kas see on viga, kui väljakul viibiva mängija jalg on pallingu ajal vaba-alas?	Lahendus Jah, see on viga, sest pallingu hetkel peavad kõik mängijad peale pallija asuma oma väljakupoole piires. Järelikult teeb mängija,

	kes on pallingu hetkel kokkupuutes vaba- alaga, vea. Reeglid 1.3.3, 7.4
--	--

3. PEATÜKK – TEGEVUS MÄNGUS

PALLI MÄNGIMINE	
3.1 Peale esimest lööki pall lendas üle võrgu väljapoolt antenni. Sidemängija läks pallile vastase vaba-alasse järele ja üritas seda tagasi mängida, kuid pall lendas tagasi üle vastase väljaku poole. 1. kohtunik vilistas ja näitas signaali „pall väljas“. Mis hetkest alates on „pall väljas“?	Lahendus Pall on „väljas“ hetkest, kui see väljub täielikult vastase vaba-ala ruumist ning siseneb vastase väljaku kohal olevasse ruumi. Reeglid 10.1.2, 10.1.2.2
3.2 Kas mängija tohib lüüa palli, ühe käe peopesa ülalpool?	Lahendus Jah, tohib küll. Lööki tuleb hinnata pallipuute iseloomu põhjal – kas tegu on selge ärapõrkega või kas pall topati ja/või visati. 1. kohtunik ei tohi siin vilega kiirustada, kui ta just selgelt ei näe, et palli on topatud või visatud. Reeglid 9.2.1, 9.2.2, 9.3.3, 9.3.4
3.3 Esimese löögi ajal pörkas pall ühe tegevuse jooksul mängija ühelt käelt teisele ja siis rinnale ilma toppamise või viskamiseta. 1. kohtunik lubas mängul jätkuda. Kas see oli õige?	Lahendus 1. kohtuniku otsus oli õige. „Esimeseks löögiks“, mille puhul järjestikused puuted on lubatud, loetakse: 1. Pallingu vastuvõtt. 2. Ründelöögi vastuvõtt. Ründelöök võib olla tugev või mittetugev. 3. Oma võistkonna poolt sulustatud palli vastuvõtt. 4. Vastase poolt sulustatud palli vastuvõtt. Mängijal on õigus teha esimesel löögil järjestikuseid puuteid, kui see toimub ühe tegevuse jooksul. Kuid ka esimesel löögil on võimalik vilistada toppamis- või viskamisviga, kui tegevuse käigus tuvastatakse kaks eraldi etappi (enne toppamine, siis viskamine). Reeglid 9.2.3.2, 14.2, kohtuniku juhised
3.4 Sulustaja „suunas palli“ vastase väljakupoole pörandale. Kas see on lubatud?	Lahendus Sõltub sellest, kas palli topati või visati (mis on viga) või see pörkus (mis ei ole viga). Lubatud on pall sulustada ja vastase väljakupoolele tagasi suunata, kuid sulustamise ajal võib vilistada ka lubamatu toppamise. Reegel 9.2.2

3.5 VIDEO VIDEO Mängija hüppas üles, püüdes palli oma väljakupoolel publikuistmete lähedalt tagasi mängida. Pärast pallipuudet maandus ta istmetele. Kas see on lubatud tegevus?	Lahendus Lubatud mäng. Väljaspool oma vaba-ala tohib mängija mängida palli ning palli löömiseks isegi toetuda. See hõlmab ka tema võistkonna pinki, kuna seegi asub väljaspool vaba-ala. Sama tegevus vastase väljakupoolel oleks keelatud. Reeglid 9, 9.1.3, 10.1.2
3.6 VIDEO Pallimängimise ajal ajas mängija palli taga publiku istmeteni. Hetkel, kui ta oli palli löömas, püüdis üks pealtvaataja palli kinni. Treener nõudis ümbermängimist pealtvaataja sekkumise tõttu. Kohtunik keeldus. Kas see oli kohtuniku poolt õige otsus?	Lahendus Jah. Mängijal on lubatud palli tagasi mängida mistahes kohast väljaspool tema enda mänguala, sealhulgas võistkonna pink, publikuistmed jne. Teisalt, kuigi mänguala piires on mängijal pallile eesõigus, väljaspool mänguala tal selline õigus puudub. Reeglid 9, 9.1.3
3.7 Kas 1. kohtunik peab vilistama vea, kui mängija teeb eriti dramaatilise tagasimängu?	Lahendus Kohtunik peab järgima põhimõtet „pall olgu õhus“. See tähendab, et kui mängija teeb kiire liigutuse ja suure pingutuse palli tagasimängimiseks ning löögi käigus võib toimuda kerge kahekordne puude, peab kohtunik olema leebem kui tavalises olukorras. Kohtuniku juhised, reegel 9.7
3.8 Pall pörkas võistkonna A sulustaja peast üle antenni võistkonna B vaba-alsse. Võistkonna A mängija läks pallile järele, et see oma väljakupoollele tagasi mängida. Kas selline tagasimäng on võimalik?	Lahendus Jah. Pall lendas üle antenni vastase vaba-alsse osaliselt läbi üleminekupinna. Seega on võistkonnal A lubatud pall samal väljakupoollele läbi üleminekupinna oma väljakupoollele tagasi mängida. Piirikohtunikud ei tohi signaliseerida palli liikumise ajal, kuni hetkeni, kui see on lõplikult mängust väljas. Reegel 10.1.2
3.9 Kas piirikohtunik peab signaliseerima, kui pärast võistkonna teist lööki läbib pall üleminekupinna kaudu võrgutasapinna vastase vaba-alsse?	Lahendus Ei. Sellise palli hindamine ei ole piirikohtuniku ülesanne. Reeglid 8.4.1, 8.4.2, 9.1, 10.1.2, 10.1.2.1, 10.1.2.2
3.10 Võistkonna A sidemängija puudutas palli võrgu kohal nii, et puute hetkel olid tema sõrmed vastase mänguruumis. Pärast seda lendas pall võrguga paralleelselt ründaja poole. Võistkonna B sulustaja puudutas palli võistkonna A ruumis, nii et võistkonna A mängija ei saanud ründelööki teha. Millise otsuse peab 1. kohtunik langetama?	Lahendus Iga võistkond peab mängima palli oma mänguala ja mänguruumi piires (v.a reegel 10.1.2). Võrgu ülemisest äärest kõrgemal tuleb arvestada käte asukohta. Seega, kuna sidemängija puudutas palli vastase mänguruumis, on ta sooritanud vea. Vea sooritas ka sulustaja, kes puudutas palli vastase ruumis enne ründelööki. Karistatakse siiski ainult esimesena tehtud viga. Palli mängimine vastase mänguruumis võrgu all on teine teema. Siin loeb palli asukoht, st

	mäng on lubamatu ainult siis, kui pall on täielikult ületanud võrgu vertikaaltasapinna. Reegel 9
3.11 VIDEO Kas vaba-alas lubatud kohal seisev treener tohib kinni püüda üle antennide lendava palli, mida vastasvõistkonna mängija jookseb tagasi mängima?	Lahendus Ei. Ükski võistkonnaliige, sealhulgas treener, ei tohi takistada vastasvõistkonna mängijal tagasi mängida väljaspool üleminekuala võrgutasapinda ületavat palli. See ei loe, kas palli löömine toimus meelega või kogemata. Seega peab vaba-alas lubatud kohal seisev treener palli tagasimängimist üritavale vastasvõistkonna mängijale „teed andma“. Reegel 10.1.2.2
3.11.1 (uus) VIDEO Pärast võistkonna B ebaõnnestunud vastuvõttu lendas pall väljaspool üleminekuala vastasvõistkonna vaba-ala poole. Võistkonna B mängija jooksis palli tagasi mängima, astus võrgu alla ilma vastase väljakupoolt ja võrku puudutamata, kuid kuna vastasmängija liikus oma väljakupoollel samuti palli poole, ei õnnestunud tal palli tagasi mängida. Kas võistkonna A mängija on võistkonna B mängijat seganud?	Lahendus Mängijal on õigus oma väljakupoollel ja mänguruumis vabalt seista ja liikuda. Teatud piirangud kehtivad mängimisele vastase väljakupoollel, mänguruumis või vaba-alal. Seega on segamise kohta otsuse tegemisel oluline roll sellel, kas võistkonna A mängija viibis oma väljakupoollel või vaba-alas. Kui ta liikus oma väljakupoollel, oli tema mäng reeglipärane. Kuid kui ta viibis vaba-alas ning tema liikumist võib pidada segamiseks, sooritas ta vea. Reegel 10.1.2.2
3.11.2 (uus) VIDEO Võistkonna A sulustajalt tagasi põrganud pall tabas võrku ja külgmist servalinti võistkonna B poolel ning maandus siis väljakul. 1. kohtunik otsustas, et tegu on õnnestunud sulustamisega ning võistkond A pallib järgmisena. Kas see otsus oli õige?	Lahendus Ei. Kui pall tabab ainult servalinti, on tegevus reeglipärane. Kui aga pall tabab ka antenni, on tegu juba veaga. Praktikas tähendab see, et kui servalindi/antenni tabamine muudab palli loomulikku liikumissuunda, on see selge märk, et pall on tabanud midagi kõva (nagu antenn), kuigi tegelikult ei ole see antenniga otseses kokkupuutes olnud, sest servalint jäi vahele. Kuna sulust tulnud pall puudutas nii servalinti kui antenni, pole vahet, kas see toimus sulustaja või ründaja poolel, see oli VÄLJAS juba enne maandumist, seega peab järgmine palling minema võistkonnale B. Reeglid 6.1.1.2, 8.4.3
LÄBIMINEK VÕRGU ALT	
3.12 Ründaja maandus nii, et kannad on keskoonel, suurem osa jalalabadest aga vastase sulustaja jalgade peal, takistades tema liikumist. Kas seda loetakse segamiseks?	Lahendus Jah. See on segamine. Segamine tähendab, et mängija takistab vastase liikumist või pallimängimist või häirib vastast palli mängida püüdes. Reeglid 11.2.1, 11.2.2.1, 11.2.4

3.13 Kas igasugune füüsiline kontakt on segamine?	Lahendus Ei, mängu jooksul toimub tegelikult palju kontakte, kuid kohtunik peab vilistama (näiteks 1. kohtunik üle võrgu küünitamise, 2. kohtunik võrgu alt läbimineku puhul), kui mängija segab või peatab vastase pallimängimist. Reegel 11.2.1
3.14 VIDEO Ebaõnnestunud altsöödu käigus tungib mängija vastase väljakupoolele nii, et tema keha langeb põrandale, kuid mõlemad jalad on õhus vastase väljakupoole kohal keskjoonest eemal. Vastase mängijaid ta ei seganud. Kas selline tegevus on viga?	Lahendus Ei. Reegel 11.2.2 lubab puudutada vastase väljakupoolt jalaga, mis on keskjooone peal või kohal, või mistahes kehaosaga ülalpool jalalabasid tingimusel, et see ei sega vastase mängu. Kuna jalalabad vastase väljakupoolt ei puudutanud ning vastase mängu ei segatud, ei saa olukorda veaks pidada. Reegel 11.2.2
MÄNGIJA VÕRGU JUURES VÕI SELLEGA KOKKUPUUTES	
3.15 VIDEO Pärast vastasmängijate üheaegset pallipuudet võrgu kohal maandus pall väljapoole võistkonna A väljakupiire. Kes saab järgmisena pallinguõiguse?	Lahendus Kui pallipuude toimub tõepoolest üheaegselt ja täpselt võrgu kohal, kus mõlemal mängijal on õigus palli mängida ning pall maandub ühest väljakupoolest välja, on see teise väljakupoole võistkonna viga. Pallinguõiguse saab võistkond A. Reeglid 9.1.2.2, 9.1.2.3
3.16 Ründelöögi tagajärjel puudutas võrk sulustaja käsivart. Kas see on võrgupuuteviga?	Lahendus Ei. Kui võrk puudutab sulustajat, pole tegu veaga. Reeglid 11.3.1, 11.4.4
3.17 Pärast kindlat maandumist tegi sulustaja pöörde ja puudutas oma õlaga võrku antennide vahel. Kas see tulnuks veaks lugeda?	Lahendus Ei. Kuna enne pööret oli pallimängutoiming lõpetatud, ei ole võrgu puutumine viga. Reeglid 11.3.1, 11.4.4
3.18 Võistkonna A ründaja lõi palli positsioonilt 4, samas kui vastasmängija riivas võrku teisel pool väljakut võistkonna A positsioonil 2. Kas see on võrgupuuteviga?	Lahendus Ei. Viga oleks võrgupuude antennide vahel pallimängu käigus. Pallimängimine hõlmab muuhulgas hüpet, lööki ja turvalist maandumist, valmis järgmiseks tegevuseks. Kui võrku riivav vastasmängija oleks osalenud pallimängimises ning sellega mängu mõjutanud, oleks ta sooritanud vea. Reegel 11.3.1, 11.4.4
3.19 VIDEO Sulustamiskatsel, kuid talle lähedalolevat palli puutumata, puutus sulustaja võrku. Kas see on viga?	Lahendus Jah, kuna see toimus pallimängu või selle üritamise käigus, kuigi pallipuudet tegelikult ei olnud. Reeglid 11.3.1, 11.4.4

3.20 Keskmine sulustaja viis käed üle võrgu ja puudutas võrgu ülemist linti, püüdes takistada lähedal toimuvat mängukombinatsiooni. Kas see on viga?	Lahendus Jah, selline võrgupuude on tõesti viga, sest sulustaja asus pallimängu lähedal ning võrgupuude toimus antennide vahel. Reeglid 11.3.1, 11.4.4
3.21 VIDEO Ründaja maandus kindlalt põrandale, astus siis kaks sammu ja riivas võrku antennidest väljaspool ajal, kui pall oli veel mängus. Kas see on viga?	Lahendus Ei, mängija ei teinud viga, sest esiteks: - võrgupuude toimus väljaspool antenni; ja lisaks: - ta oli juba lõpetanud pallimängimise toimingut ja oli valmis järgmiseks tegevuseks; - ta ei kasutanud võrku enda toetamiseks või tasakaalustamiseks. Reeglid 11.3.1, 11.3.2, 11.4.4
3.22 Ründaja kaotas põrandale maandudes tasakaalu, astus kaks sammu ja puudutas rindkerega võrku antennide vahel ajal, kui pall oli veel mängus. Kui mängija poleks vastu võrku läinud, oleks ta kukkunud vastase väljakupoolle. Kas see on viga?	Lahendus Jah. Kui mängija kasutab antennide vahel võrku toetava või stabiliseeriva vahendina, loetakse tema tegevus mängu segamiseks. Reeglid 11.3.1, 11.4.4
3.23 Sidemängija sooritas lühikese tõste ning palli lüües tabas ründaja ühtlasi oma põlvega sidemängijat. Selle löögi tagajärjel riivas sidemängija võrku. Kas see on viga?	Lahendus Jah, sest sidemängija osales pallimängimises. Reeglid 11.3.1, 11.4.4
3.24 VIDEO Palli mängides tabas mängija jalalabaga võrku. Kas see on lubatud tegevus?	Lahendus Ei, see tegevus ei ole lubatud. Võrku puutunud mängija tegeles pallimängimisega. Reeglite seisukohast pole vahet, kas võrku tabatakse käsivarre, käelaba või jalalabaga. Reeglid 11.3.1, 11.4.4
3.25 VIDEO Palli mängides puudutas mängija võrku oma juustega. Kas see on lubatud tegevus?	Lahendus Jah. Seda võib veaks pidada ainult juhul, kui on selge, et võrgupuude mõjutas vastase võimet palli mängida või katkestas pallimängimise (nt hobusesaba jäi võrku kinni). Kui puude vastase mängu või pallimängimist ei seganud, ei tohi kohtunikud mängu peatada. Reeglid 11.3.1, 11.4.4
3.26 VIDEO Pärast ründelööki puudutas ründaja sulustaja üle võrgu tasapinna ulatuvat kätt ning lükkas selle vastu võrgu ülemist servalinti. Kas selles tegevuses leidis mõni viga?	Lahendus Sulustaja võrgupuudet ei saa veaks pidada, sest tema tegevust mõjutas ründaja. Kui aga 1. kohtunik tuvastab, et ründaja lükkas vastase käe meelega vastu võrku, on ründaja vastase mängu segades sooritanud vea, mis ei ole kooskõlas ausa mängu põhimõtetega. Seega tuleks ründaja tegevust

	karistada kui jämedat käitumist koos vastavate sanktsioonide rakendamisega. Reeglid 11.3.1, 20.2.1
3.26.1 (uus) VIDEO Kollektiivses sulustamises osalenud mängija lõpetas sulustamise ja maandus. Kuid kaassulustaja kukkus talle maandumisel peale ja lükkas ta vastu võrku antennide vahel. Kas selline võrgupuude on viga?	Lahendus Jah. Kollektiivses sulustamises osalevad mängijad loetakse üheks tervikuks. Kui üks neist osaleb veel pallimängimises, tähendab see, et selle tegevusega on seotud kogu tervik. Seega on viga ka teise mängija võrgupuude. Reegel 11.3.1
3.26.2 (uus) VIDEO Kas mängija võib tungida võrgu alt vastase mänguruumi, kui ei toimu vahetut kehalist kontakti, kuid vastasmängija on sellest šokeeritud?	Lahendus See on lubatud tingimusel, et see ei sega ega takista vastasmängijat palli mängimast. Segamine võib aset leida ka siis, kui mängijate vahel ei ole otsest füüsilist kontakti. 1. kohtunikul on õigus mäng võrgu alla tunginud mängija vea tõttu peatada ning vajadusel määrata talle hoiatus/karistus. Reegel 11.2.1
3.26.3 (uus) VIDEO Pärast võistkonna B nõrka vastuvõttu läks pall võrku külgmise servalindi lähedal. Võistkonna A positsiooni 2 mängija liikus selgelt küljele palli poole ja tõukas seda läbi võrgu ülestõstetud käsivartega. Vastasmängija ei saanud muutunud võrgupörke tõttu palli mängida. 1. kohtunik vilistas võistkonna A mängijale võrguvea. Kas see oli õige otsus?	Lahendus Jah, see otsus oli õige. Tegu poleks veaga, kui pall tabaks mängijat läbi võrgu olukorras, kus mängija seisab võrgu lähedal passiivselt ilma palli poole liikumata või kaitseb oma nägu/keha tugevast ründelöögist tulnud palli eest. Kuid kui mängija liigub palli poole seda „jälitades“ ning lööb palli tahtlikult, muutes selle pörkamise suunda ja/või kiirust, on tegu veaga. Reegel 11.4.4
PALLING	
3.27 Kohe, kui mängija pallingul lõi palli, signaliseeris kohtunik-sekretär 2. kohtunikule, et tegu on vale pallijaga või kohavahetusveaga. 2. kohtunik peatas mängu. Kas selline tegevus on kohtunik-sekretäri poolt õige?	Lahendus Kohtunik-sekretäri tegevus on õige. Kui vale mängija valmistub pallima, peab kohtunik-sekretär ootama, kuni pallimine on lõpule viidud ning alles siis kohtunikke veast teavitama. Reeglid 7.7.1, 12.2.1, 12.7.1, 25.2.2.2
3.28 Pärast pallimist lubavat vilet tuvastas pallinguõigusega võistkond, et tegu on vale pallijaga. Seejärel läks pallingualale õige pallija ja valmistus pallinguks. Kas see mängija võib nüüd pallida?	Lahendus Jah – kui pallingu sooritab õige mängija 8 sekundi jooksul pärast pallingu sooritamist lubavat vilet. 1. kohtunik ei vilista teist korda. Reegel 12.4.4
3.29 VIDEO Seljaga väljaku poole olev pallija viskas palli kõrgele õhku. Ta püüdis selle kinni ning sooritas pallingu enne 8 sekundi möödumist lubatud pallimisaja algusest. Kas selline tegevus on pallijale lubatud?	Lahendus Selline tegevus on lubatud. Pallimise käigus tuleb palli lüüa ühe käelaba või käsivarre osaga pärast seda, kui see on kä(t)est üles visatud või lahti lastud. Mistahes toiming, mida 1. kohtunik peab palli ülesviskeks, peab

	lõppema palli löömisega pallinguks. Reegel 12.4.2
3.30 Peale pallingut pall puudutas enne vastuvõtva meeskonna poolt mängimist võrku ja 1. kohtuniku poolset antenni. 1. kohtunik vilistas pallinguvea. Kas see oli 1. kohtuniku poolt õige otsus?	Lahendus 1. kohtuniku otsus oli õige. Antenne puutuv pall on „väljas“. Vastavalt reeglitele, kui sama tegevus toimub 2. kohtuniku poolel, peab vea vilistama 2. kohtunik. Kui pallimängimise ajal pärast võistkonna kolmandat lööki pall möödub antennist või lendab üle antenni või puudutab antenni, tuleb samuti vilistada ning näidata signaali „väljas“. Reeglid 8.4.3, 23.3.2.3.i, 24.3.2.8, 27.2.1.3
3.31 Võistkond A sooritas pallingu. Pall lendas võrku ja langes põranda suunas võistkonna A väljakupoolel. Võistkonna B mängija ulatas võrgu alt pallini ja püüdis palli enne selle põrandale kukkumist. Kas see on lubatud?	Lahendus Jah. 1. kohtunik peab vilistama kohe kui on selge, et pall ei ületa võrku. Sellisel hetkel on pall mängust väljas. 1. kohtunik ei tohi oodata, kuni pall põrandat või palliva võistkonna mängijat puudutab. Reegel 12.6.2.1
3.32 VIDEO Kas hüppepallingul tohib lüüa palli kahe käega?	Lahendus Ei, reegel sätestab, et nii hüppelt kui põrandalt toimuval pallingul tohib palli lüüa ühe käe või käsivarrega, seega on kahe käega palli löömine keelatud ja viga. Reegel 12.4.1, 12.6.1.2
RÜNDELÖÖK	
3.33 Sidemängija hüppas tagaliinimängijana ründealalt üles ja tegi söödu oma ründel mängijale, kui pall oli täielikult võrgu ülemisest äärest kõrgemal. Enne kui ründaja jõudis palli puutuda, läbis see võrgu vertikaaltasapinna ja sulustati vastasvõistkonna tõstja poolt. Kas tehti viga?	Lahendus Jah. Pallipuude muutus keelatud ründelöögiks tagaliinimängija poolt hetkel, kui see lõpetati (antud juhul kokkupuutel vastase sulustajaga). Pallimängu võidab vastasvõistkond. Reegel 13.1.3
3.34 VIDEO Teise puutega saatis mängija palli võrgu lähedalt vastase väljakupoole suunas. 1. kohtuniku arvates ei suudaks ükski võistkonna A mängija pallini jõuda. Võistkonna B mängija viis käed üle võrgu tasapinna ja sulustas palli. Milline on nüüd 1. kohtuniku õige otsus?	Lahendus Isegi kui tegemist oli võistkonna teise löögiga ja pall liigub vastase väljakupoole suunas, loetakse see ründelöögiks. Kuna kohtuniku arvates ei jõuaks ükski võistkonna A mängija pallini ega sooviks seda teha, on võistkonna B sulustamine lubatud tegevus. Reeglid 13.1.1, 14.3, kohtuniku juhised 14.1
3.35 Tagaliinimängija hüppas ründealalt üles ja sooritas teise löögina ründelöögi pallile, mis oli täielikult võrgu ülemisest äärest kõrgemal. Pall põrkas võrgulindist tagasi	Lahendus Ei. Kuna pall ei ületanud võrgutasapinda ega omanud kokkupuudet sulustajaga, ei loeta ründelööki toimunuks. Pallimäng jätkub.

ega läinud vastase poolele. Kas see on viga?	Reeglid 9.1, 13.1.3, 13.2.2, 13.3.3
3.36 Võistkonna A vastuvõttev mängija hüppas ründejoone tagant ja puudutas pallitud palli võrgu ülemisest äärest kõrgemal. Pallipuude toimus ründejoone taga ja pall lendas tagasi palliva võistkonna võrgupoolele. Kas mäng peaks jätkuma?	Lahendus Jah, kuna tegu oli lubatud tegevusega. Kuigi on keelatud sulustada või lõpetada rünnakut pallitud pallile võrgu ülemisest äärest kõrgemal ründeala kohal, oli see tegevus reeglipärane, kuna palli puutepunkt oli täielikult ründejoone taga. Reeglid 13.3.4, 19.3.1.3
SULUSTAMINE	
3.37 Võistkond A tegi halva söödu ning pall ületas võrgutasapinna. Võistkonna B kesksulustaja lõi palli üle võrgu tagasi vastu võistkonna A tagaliinitõstja tõstetud käsivart, mis oli tol hetkel ikka veel võrgust kõrgemal. Sealt pörkas pall üle võrgu võistkonna B väljakupoolele. Kes tegi vea?	Lahendus Sidemängija tegevus „sulustajana“ on keelatud, sest tegu on tagaliinimängijaga. Vastaspoolelt tuleva palli peatamine loetakse sulustamiseks, kui mingi kehaosa on võrgu ülemisest äärest kõrgemal. Reeglid 14.1.1, 14.1.3, 14.6.2
3.38 Kas sulustaja tohib viia käed üle võrgu, et sulustada vastase söötu ründajale?	Lahendus Sellise söödu sulustamine on viga. Kuid 1. kohtunik peab tingimata sidemängija tegevuse tuvastama. Ta peab aru saama, kas palli söötmine: - oli võrguga paralleelne (sulustamisviga) või - oli tehtud võrgu suunas, mis muutis selle ründelöögiks (ei ole viga, kui ükski sidemängija võistkonnakaaslane pole palli lähedal ega mänguvalmis). Reeglid 14.1.1, 14.3
3.39 Võistkonna A mängija sulustas võistkonna B rünnaku. Seejärel sulustas võistkonna B kesksulustaja võistkonna A sulustuse. Kas sulustatud palli tohib sulustada?	Lahendus Jah. Sulustamine on vastaspoolelt tuleva palli peatamine, seega on vastase sulustuse sulustamine lubatud. Reegel 14.1.1
3.40 Pall sulustati suunaga otse alla. Hetk enne palli maandumist vastase väljakupoolel riivas see ühe sulustaja võrgu alt teisele poole ulatuvat põrandale toetuvat jalalaba. 1. kohtunik otsustas, et sulustamine on edukalt toimunud. Kas see on õige?	Lahendus Seekord otsustas 1. kohtunik õigesti. Reegel 11.2.1
3.41 Võistkonna B sulustaja sulustas palli vastaspoolel. Sulustatud pall lendas mõned meetrit võrguga paralleelselt, enne kui võistkonna B teine mängija oma sulustustegevusega vastaspoolel suunas	Lahendus Võistkonnal A. Teise mängija tegevust ei saa pidada sulustamiseks, kuna pall liikus tema võistkonnakaaslase sulustuse tagajärjel piki võrku. Seega sooritas ta ründelöögi vastase mänguruumis, mis reeglite järgi on viga.

palli võistkonna A väljakule. Võistkonna B mänguruumi pall tegelikult ei jõudnudki. Kellel on järgmisena pallinguõigus?	Reeglid 11.1.2, 14.1.1, 14.2, 14.3
3.42 Kas ründaja tohib võistkonnakaaslase vastuvõtvast löögist tulevat palli lüüa mõlema käega sulustades, suunates palli teisele poole võrku?	Lahendus See on lubatud mäng, kui tegu pole kahekordse puute ega toppamise või viskamisega. Kuid puude peab toimuma mängija enda võljakupoleel, mitte vastase omal.
3.43 Pall oli korduvas kokkupuutes mitme sulustaja peade ja kätega. Kas see peaks olema lubatud?	Lahendus Kui see toimus ühe sulustustegevuse käigus ning mitte eraldi toimingutena, loetakse seda üheks sulustuspuuteks. Pärast sulustamist on võistkonnale lubatud veel kolm pallipuudet. Reeglid 9.1, 14.2, 14.4.1
3.44 Tagaliinimängija reeglitevastane rünnak versus reeglitevastane sulustamine (üheaegne puude) ründava meeskonna mänguruumis. Milline viga tehti?	Lahendus Üheaegne viga ja seega palli ümberrünnamine. Tagaliinimängija ründelöök oli reeglitevastane. Sulustaja samaaegne sulustamine oli samuti lubamatu, sest puudutus toimus ründaja mänguruumis. Reeglid 13.3.1, 13.3.3, 14.1.1, 14.6.1, 14.6.2
3.45 Tagaliinimängija asub kollektiivsest sulustamisest kaugemal ning võrgu ülemisest äärest madalamal ja teda puudutab pall. Kas see loetakse keelatud sulustamiseks?	Lahendus Ei. Mängija ei osalenud kollektiivses sulustamises ega asunud võrgu ülemisest äärest kõrgemal, kui pall teda puudutas. Seega ei saa ta olla sulustaja. See puude loetakse võistkonna esimeseks löögiks. Reeglid 9.3.1, 14.1.1
3.46 Sulustaja pallipuude toimus võrgu ülemisest äärest madalamal, kuid osa tema käelabadest olid võrgust kõrgemal. Kas see on sulustamine?	Lahendus Jah – määravaks osutub keha osaline asumine võrgust kõrgemal, seega on võistkonnal õigus veel kolmele löögile. Reeglid 9.1, 14.1.1, 14.4.1
3.47 Sulustaja puudutas palli, kui oli juba hüppelt maandunud ning kogu tema keha asus võrgu ülemisest äärest madalamal. Kui ta palli uuesti puudutas, luges kohtunik selle kahekordseks löögiks. Kas see oli õige?	Lahendus Otsus oli õige. Pallipuute hetkel ei asunud sulustaja ükski kehaosa võrgu ülemisest äärest kõrgemal. Seega ei saanud sellist tegevust pidada sulustamiseks, vaid võistkonna esimeseks puuteks ning järgnev pallipuude muutis toimingu kahekordseks löögiks. Reeglid 9.1, 14.1.1, 14.4.1
3.48 Tagaliinimängija reeglitevastane ründelöök versus libero sulustamiskatse – kumb toimub enne?	Lahendus Ründelöök muutub veaks hetkest, kui pall on võrgu täielikult ületanud või sulustaja seda puudutanud. Libero sulustamiskatse oli enne vastase ründelöögi lõppemist toimunud tegevus ning seega esimene viga. Reegel 19.3.1.3
3.49 (uus) VIDEO	Lahendus

Võistkonna A mängija ründas palli, mida sulustas võistkonna B sulustaja. Pärast sulustuslööki läks pall võrgu alt läbi ja maandus võistkonna B väljakupoolel. Kumb võistkond pallimängimise võitis?	Sellist olukorda võib pidada perfektseks sulustamiseks, pallimängimise võitis võistkond B.
3.50 (uus) VIDEO Ründaja lõi palli välja, kuid sulustaja hobusesaba käis vastu palli. Palli kokkupuudet juustega tõestas videokordus. 1. kohtunik otsustas, et toimus pallipuude ja andis järgmise pallingu ründavale võistkonnale. Kas see otsus oli õige?	Lahendus Ei. Võrgu puudutamist juustega ei loeta veaks, kui see ei mõjuta mängu käiku. Sama põhimõtet järgides ei saa ka sulustaja juuste kokkupuudet palliga pallipuuteks lugeda. Pallimängimise pidanuks võitma vastuvõttev võistkond.
3.51 (uus) VIDEO Pall pörkas võistkonna A vastasvõistkonna sulust kõrgele ja naasis siis nende mänguruumi. Seal lõi võrgu lähedal viibiv mängija võrgust kõrgemale küünitades palli, mis pörkas tagasi ülemisest servalindist, ning sama mängija lõi palli uuesti. Kas see on lubatud?	Lahendus Jah, 1. kohtunik tegi õigesti, kui lubas pallimängimisel jätkuda. Kui võrgu lähedal viibiv ja sellest kõrgemale küünitav mängija lööb vastaselt tulevat palli, on tegemist kas sulustamise või ründelöögiga. Otsustamaks, kummaga tegu, tuleb arvesse võtta mängija käte või muude kehaosade asendit, kuid palli kõrgus on sealjuures ebaoluline. Mängija löök loetakse sulustamiseks, kui ta küünitab üle võrgu palli peatama ühe või kahe käega ilma tüüpilise ründeliigutuse või tagant hoovõtuta (vt juhtum 3.54). Selle tõlgenduse põhjal on videos näidatud olukord sulustamine ning reeglipärane tegevus.
3.52 (uus) VIDEO Pall sulustati suunaga otse alla. Enne kui pall vastasvõistkonna põrandale maandus, puudutas see kesksulustaja jalga, kes seisis juba maas ilma kavatsuseta palli lüüa. Kui jalapuudet poleks olnud, oleks pall kindlasti maandunud võistkonna B poolel. Kas sulustaja jalapuudet võib pidada vastase mängu segamiseks?	Lahendus Ei. Kuna sulustaja jalapuude oli tahtmatu ning ta seisis juba maas, temapoolset viga polnud. Kuid kui puude toimumuks põrandast tublisti kõrgemal ning vastasmängijal oluks palli mängimise võimalus, oleks tegu olnud segamisega.
3.53 (uus) VIDEO Tagaliini sidemängija hüppas näoga oma otsajoone poole olles võrgu lähedal üles, kui vastaselt tulnud pall tabas tema pead. Kas seda võib pidada keelatud sulustamiseks?	Lahendus Et tegevus kvalifitseeruks sulustamiseks, peab üheaegselt täidetud olema kolm tingimust: - mängija on võrgu lähedal, - pall tuleb vastaselt; - mõni mängija kehaosadest ulatub võrgu ülemisest äärest kõrgemale. Mis suunas mängija näoga on, ei oma tähtsust. Kui kohtunik hindab, et kõik kolm tingimust olid täidetud, on tegu sulustamisega.

3.54 (uus) VIDEO Võistkonna B mängija saatis palli õrnalt vastase poole. Võrgu lähedal olev võistkonna A mängija lõi võrgust kõrgemale küünitades palli, mis pörkas ülemisest servalindist, ning sama mängija lõi seda uuesti. Kas 1. kohtuniku otsus lasta pallimängimisel jätkuda oli õige?	Lahendus Ei. Olukord on sarnane juhtumiga 3.51, kuid siiski erinev. Kui võrgu lähedal viibiv ja sellest kõrgemale küünitav mängija lööb vastaselt tulevat palli, on tegemist kas sulustamise või ründelöögiga. Otsustamaks, kummaga tegu, tuleb arvesse võtta mängija käte või muude kehaosade asendit, kuid palli kõrgus on sealjuures ebaoluline. Mängija löök loetakse ründelöögiks, s.t võistkonna esimeseks löögiks, kui ta teeb käega tüüpilise ründeliigutuse või tagant hoovõtu, nagu videos näidatud, ning lööb siis palli vastase poole. Seega, kui mängija teeb esimese löögina ründelöögi ning lööb siis uuesti võrgust pörkavat palli, teeb ta kahekordse puute vea. Selle tõlgenduse põhjal on videos näidatud olukord kahekordne puude ning viga. Pallimängimine tuleks kohe lõpetada ning anda punkt võistkonnale B.
--	--

4. PEATÜKK – KATKESTUSED JA VIIVITUSED

MÄNGIJATE VAHETUS	
4.1 VIDEO Vahetusalasse sisenen kaks vahetusmängijat. Pärast vahetuse palve registreerimist kohtunik-sekretäri poolt otsustas treener teha ainult ühe vahetuse. Mida 2. kohtunik nüüd tegema peab?	Lahendus See on lubatud tingimusel, et ei põhjusta viivitamist. Seega viib 2. kohtunik lihtsalt läbi ühe vahetuse. Kohtunik-sekretär peab registreerima ainult need vahetused, mis tegelikult aset leiavad. Kirjeldatud juhul peab 2. kohtunik hoolega kontrollima, mitu vahetust protokollis, olgu see paberil või elektrooniline, kirja pandi. Reeglid 15.10.2, 15.10.3a, 15.10.4, 16.1
4.2 Üks vahetusmängija sisenen vahetusalasse (kohtunik-sekretär lasi helisignaali) just siis, kui teine väljus soojendusala, et siseneda vahetusalasse. Mitu vahetust tuleks kehtivate reeglite järgi lubada?	Lahendus Vahetuspalve hetkeks loetakse vahetusmängija(te) sisenemist vahetusalasse. Antud juhul peab 2. kohtunik lubama ainult selle mängija vahetuse, kes tegelikult vahetusalasse sisenen. Teine palve tuleb tagasi lükata kui algsesse vahetuspalvesse mittekuuluv. Sellises olukorras on 2. kohtunikul õigus vahetusalasse siseneda üritav mängija käeviipega eemale suunata, et vältida alusetu palve esitamist. Sellise tegutsemisega demonstreerib 2. kohtunik tõelist „kohtunikukunsti“. Reeglid 15.10.3a, 15.10.3b, 15.11.1.3

4.3 (uus) VIDEO Võistkonna A mängija vigastuse tõttu tuli pallimängimine katkestada. Pärast põgusat abisaamist väljakul tunnistati mängija mängukõlblikuks. Enne järgmist pallingut lubavat vilet palus võistkond A vahetust. Kas see on lubatud?	Lahendus Kui pallimängimine on katkestatud vigastuse või välise vahelesegamise (näiteks väljakule veereb pall, võrk läheb katki, toimub elektrikatkestus vms) tõttu, on vale paluda samal ajal reeglipärast mängukatkestust, välja arvatud vigastatud või karistatud mängija sunnitud väljavahetamiseks. Kohtuniku juhised reegel 6 ja 15.8
4.4 Vahetusmängija sisenen vahetusalasse vale vahetustahvliga (nt oma numbriga). Järgnes kohmitsemine õige tahvli saamiseks. 1. kohtunik määras võistkonnale viivituskaristuse, kuid andis õiguse vahetuseks. Kas see on 1. kohtuniku poolt õige tegevus?	Lahendus Ei ole õige. Võistlustel, kus kasutatakse vahetustahvleid, peab vahetusmängija sisenema vahetusalasse õige vahetustahvliga. Muidu ajab ta segadusse kohtunik-sekretäri, võistkonna ja publiku ning tõenäoliselt põhjustab viivituse. Seega tuleb vahetuspäle tagasi lükata ja määrata viivituskaristus. Reeglid 15.10.3a, 16.1.1, 16.2
4.5 Kas 2. kohtunik peab vahetust lubama, kui vahetusmängija astub vahetusalasse hetkel, mil kõlab pallingut lubav vile?	Lahendus Selline olukord on tüüpiline näide alusetust palvest, mis tuleb tagasi lükata ja lasta mängul jätkuda, kui mängu pole peatatud ja tegu oli võistkonna esimese alusetu palvega. Kui selle palve tõttu on mäng peatatud (väljakumängija läheb vahetusalasse, võistkonnad ootavad kohtuniku otsust vms), tuleb seda pidada viivituseks. Pallimängimine katkestatakse vilega, vahetust ei lubata ja määratakse viivituskaristus. Sama tuleb teha juhul, kui tegu on võistkonna korduva alusetu palvega, mis loetakse viivituseks. Reeglid 15.10.3a, 15.11.1.1, 15.11.3, 16.2
4.6 Mängija nr 8 sisenen vahetusalasse vahetustahvliga nr 10. Treener nõudis vahetust mängijaga nr 9. Pärast lühikest arutelu lükkas 2. kohtunik vahetuspäle tagasi ja võistkonnale tehti viivitushoiatus. Kas selline otsus oli õige?	Lahendus Otsus oli õige. Mängijate nr 8 ja nr 10 vahetus oleks olnud reeglipärane. Kuid treener nõudis mängija nr 8 vahetamist mängija nr 9 vastu. Kuna näidati valet vahetustahvli ja see põhjustas viivitamist, karistas kohtunik võistkonda viivituse eest. Vahetus tuleb tagasi lükata. Reeglid 16.1.1, 16.2
4.7 Mängija sai vigastada ja tuli erakorraliselt välja vahetada. Sama mängukatkestuse ajal palus võistkond ka teist vahetust. 2 kohtunik lubas vahetuse. Kas 2. kohtuniku otsus vahetuspäle rahuldada oli õige?	Lahendus Jah, otsus oli õige. Esimene mängija tuli erakorraliselt välja vahetada vigastuse tõttu. Võistkonnal oli ikkagi õigus esitada VAHETUSPALVE sama mängukatkestuse jooksul. Reegel 15.7
4.8 Võistkonna A mängija nr 6 diskvalifitseeriti ja vahetati reeglipäraselt välja mängija nr	Lahendus Kuna vigastatud mängijat nr 7 ei saa välja vahetada reeglipärase vahetusega, kuigi see

7. vastu. See oli võistkonna A esimene vahetus selle geimi jooksul ning pingil oli veel kolm mängijat. Järgmise pallimängimise käigus sai võistkonna A mängija nr 7 vigastada ega olnud võimeline mängu jätkama. Kuidas tuleks nüüd jätkata?	oleks geimi jooksul alles võistkonna teine vahetus, tuleks seda teha erakorralise vahetusega. Reeglid 15.7, 15.8
4.9 Asetuskaardile kantud mängija sai vigastada enne mängu algust. Kas teda tohib enne mängu välja vahetada?	Lahendus Jah – kuid nii treener kui 2. kohtunik peavad sellest ametlikult vahetuse signaaliga märku andma, et kõik mõistaksid olukorda ning see tuleb kanda võistlusprotokolli tavalise vahetusena. Reeglid 7.3.2, 7.3.4
4.10 Võistkonna A mängija nr 7 avastati väljakult ajal, kui ta pidanuks olema pingil. Võistkond A oli kõik kuus lubatud vahetust juba ära teinud. Kuna reeglipäraseid vahetusi enam jäänud polnud, millist protseduuri peaksid ametiisikud järgima?	Lahendus Kuna võistkonnal A oli reeglivastase vahetuse tõttu vale algasetus, peaks reegluga 15.9.2 sätestatud protseduur olema järgnev: a. Punkt ja pallinguõigus võistkonnale B. b. Vahetus tuleb parandada. Nr 7 tuleb väljakult eemaldada ja õige mängija peab väljakule naasma. See parandus ei lähe arvesse tavalise vahetusena. c. Kõik punktid, mis võistkond A mängija nr 7 reeglivastase mängusviibimise ajal võitis, annulleeritakse, vastasvõistkonna punktid jäävad alles. d. Muud karistust võistkonnale A ei määrata. Reegel 15.9.2
4.11 Kui võistkond B oli ära teinud viis vahetust, sisenes vahetusalasasse korraga kaks vahetusmängijat. Kuidas peab 2. kohtunik reageerima?	Lahendus 2. kohtunik peab treenerile meelde tuletama, et võimalik on vaid üks vahetus ning küsima, kumba mängijat vahetatakse. Tingimusel, et ei teki viivitust, lükatakse teine vahetus tagasi kui alusetu palve, mis kantakse võistlusprotokolli. Reeglid 15.5, 15.6, 15.11, 16.1
4.12 Võistkond esitas palve kaheks vahetuseks. Vahetusi kontrollides märkas kohtunik-sekretär, et üks vahetuspalve oli reeglipärane ja teine reeglivastane. Kuidas peab 2. kohtunik reageerima?	Lahendus 2. kohtunik lubab reeglipärasel vahetusel toimuda. Reeglivastane vahetus tuleb tagasi lükata, ükskõik mis järjekorras vahetusmängijad külgjoonele lähenesid. Reeglivastase vahetuse palve eest määratakse viivituskaristus. Reeglid 15.6, 16.1.3
4.13 Kohtunik-sekretär lükkas sumistit teist korda vajutades tagasi võistkonna vahetuspalve. Võistlusprotokolli kontrollides avastas 2. kohtunik, et vahetus oli tegelikult reeglipärane ja parandas olukorra. See oli päris piinlik.	Lahendus 2. kohtuniku tegutsemine oli korrektne. Kuid otsuste muutmine võib jätta kohtunikebrigaadist väga ebasoodsa mulje.

Kuidas oleks 2. kohtunik pidanud käituma?	
4.14 Vahetusmängija seisis vahetusallas. Kuid väljakul viibiv mängija keeldus alguses väljakult lahkumast. Kas see on viivitus? Kas vahetus tuleb tagasi lükata?	Lahendus Jah, see on viivitus. Kuid SEEKORD tuleb vahetust siiski lubada, sest palve oli reeglipärane ja olukorra põhjustas väljakul viibiv mängija, vahetusmängija viivitust ei tekitanud. Kui aga vahetusmängija ei ole valmis ja põhjustab viivituse, tuleb reeglite järgi vahetus tagasi lükata ja võistkonnale viivitamise eest karistus määrata. Reeglid 16.1.1, 23.2.3
4.15 Mida peab 2. kohtunik tegema, kui mängijate asetus väljakul ei vasta asetuskaardile?	Lahendus 2. kohtunik peab asetuskaardi treenerile ette näitama ning küsima, mida ta tahab teha. Kui treener soovib säilitada olukorda väljakul, peab ta tegema reeglipärased vahetused seisul 0:0. See on üks neid olukordi, kus treener peab näitama käesignaali, et arusaamatusi vältida. 2. kohtunik peab selle ka ametliku protseduurina läbi viima, et tagada üldine arusaamine olukorrast. Reeglid 7.3.5.2, 7.3.5.3
4.16 Mängija nr 6 sisenes mänguvalmilt mängukatkestuse ajal vahetusalasse. Kohtunik-sekretär registreeris palve sumisti signaaliga. Sel hetkel muutis treener meelt ning käsutas mängija tagasi soojendusalasse. Kas vahetus tulnuks läbi viia ja milline oluaks korrektne protseduur?	Lahendus Vahetuspalve oli korrektne ning kohtunik-sekretäri poolt sumisti kasutamisega juba registreeritud. Palve tõttu peatati mäng. Vahetuse läbiviimine ei ole kohustuslik, kuid protseduur ise põhjustas viivituse, mille eest tuleb määrata karistus. Reeglid 15.10.3a, 15.10.3c, 16.1.1
4.17 VIDEO Vahetusmängija sisenes vahetusalasse pärast pallingut lubavat vilet. Kohtunik-sekretär ignoreeris seda ning mängu ei peatatud. Pärast pallimängimise lõppu palus 2. kohtunik, et kohtunik-sekretär kannaks võistlusprotokolli alusetu palve. Kas selline teguviis oli õige?	Lahendus 2. kohtunikul oli õigus. See on tüüpiline näide alusetust palvest, mis tuleb registreerida võistlusprotokollis. Kui tegu on korduva alusetu palvega, määratakse lisaks ka viivituskaristus. Reeglid 15.11.2, 16.1.1
4.18 Kui kohtunik-sekretär vajutab vahetust tähistavat sumistit kogemata (pärast pallingut lubavat vilet / mängija ei ole vahetusalasse sisenenud), kas võistkonnale tuleb kirja panna alusetu palve?	Lahendus Kuna tegu on kohtunik-sekretäri eksimusega, ei saa seda pidada ei alusetuks palveks ega viivituseks. Reeglid 15.10.3a, 15.10.3c
4.19 Väljakult avastati registreerimata mängija. Mida ametiisikud peavad tegema?	Lahendus Treener ja kapten on kohustatud mängijate registreeringut kontrollima ning oma allkirjaga kinnitama.

	Mängus osalenud registreerimata mängijad eemaldatakse väljakult kohe nende avastamisel, asendades nad lubatud registreeritud mängijatega. Kõik võistkonna poolt registreerimata mängija väljakul viibimise ajal võidetud punktid tühistatakse, vastasvõistkonnale antakse punkt ja järgmine palling. Kui viga avastatakse pärast geimi lõppu, kaotab see võistkond geimi. Kui viga avastatakse pärast mängu lõppu, loetakse võistkond kogu mängu kaotanuks selles osalenud registreerimata mängija tõttu. Reeglid 4.1.3, 4.2.2, 5.1.1, 5.2.2, 7.3.5.4, 15.9.2
4.20 Vastuvõttev võistkond A palus mängukatkestuse ajal vahetust. Sama katkestuse ajal sai võistkond B karistuse, mille tõttu võistkonna A mängijad liikusid ühe koha võrra edasi. Pärast seda palus võistkond A uut vahetust. Kas see on võimalik?	Lahendus Jah. Kuna reeglite kohaselt jäi kahe vahetuspäeva vahele lõpetatud pallimängimiseks loetav tegevus. Reegel 15.2.2
4.21 Asetuse kontrollimisel avastas 2. kohtunik, et libero number oli algasetuses. Ta palus treeneril asetuskart parandada ning informeeris sellest kohtunik-sekretäri. Pärast seda algas mäng. Kas see protseduur oli õige?	Lahendus Sellisel juhul peab 2. kohtunik paluma treenerilt uut ja õiget asetuskarti (millel tohib olla muudetud ainult see positsioon, kuhu libero ekslikult pandud oli). Kui parandatud asenduskarti on võrreldud uue asetusega väljakul, lubab 2. kohtunik liberol väljakule tulla. Reegel 7.3.5.2
4.22 VIDEO Võistkond palus vahetust, mida vale vahetustahvli tõttu ei lubatud. Selline tegevus tõi kaasa viivitusemärkuse, sest võistkonnal oli üks viivitushoiatus juba saadud. Kas võistkond võib nüüd uuesti vahetus paluda?	Lahendus Jah. Kuna märkusi koheldakse praeguste reeglite järgi kui lõpetatud pallimängimisi, võib uuesti esitatud vahetuspäeva rahuldada. Reeglid 6.1.3, 15.2.1, 15.11.1.3
4.22.1 (uus) VIDEO Võistkond soovis teha topeltvahetuse. Üks mängija sisenes vahetusväljale ja oli valmis mängima, teine alles otsis vahetusväljalt. Enne esimese vahetuse registreerimise lõppu oli teine mängija juba õigel kohal. Kas kohtunike otsus lubada mõlemad vahetused ilma sekkumiseta oli õige?	Lahendus Jah. Kohtunikud järgisid õigesti uut lähenemist mitmekordsele vahetusele. Kui reaalselt viivitust ei toimunud, peavad kohtunikud olema paindlikud. Kohtunike juhised
4.22.2 (uus) VIDEO Vahetusväljalt hoidev vahetusemängija sisenes vahetusväljale soojendusdressis. Külgsjoonel toimuva vahetuse ajal taipas	Lahendus Ei. Vahetusemängija peab olema valmis mängima vahetuspäeva esitamise hetkest. Soojendusdressi kandvat mängijat ei saa

ta oma eksimust, tõmbas dressi seljast ja andis selle väljakult lahkuvale mängijale. Kas see on vahetuse ajal lubatud tegevus?	pidada mänguvalmis olevaks, seega tuleb palve tagasi lükata ning määrata viivituskaristus. Reeglid 15.10.3a, 15.10.3b
VAHEAJAD JA TEHNILISED VAHEAJAD	
4.23 Võistkonnas B pallis vale mängija. See viga avastati hiljem geimi jooksul, järgmise tehnilise vaheaja lõpus. Kas pärast ettenähtud tagajärgede (võistkonna B poolt vale pallimisjärjekorra kasutamisel saadud punktide tühistamine, asetuse korrigeerimine, pallimisõigus ja punkt võistkonnale A) rakendamist peavad kohtunikud uuesti tehnilise vaheaja tegema, kui juhtiv võistkond on kogunud tehniliseks vaheajaks ettenähtud sama arvu punkte?	Lahendus Ei, esimeses neljas geimis on ette nähtud ainult üks tehniline vaheaeg, kui juhtiv võistkond on kogunud vastavalt kas 8 või 16 punkti. Reegel 15.4.1
4.24 Kumb antakse esimesena – automaatselt antav tehniline vaheaeg või treeneri palutav vaheaeg?	Lahendus Tehniline vaheaeg tuleb anda enne reeglipärast mängukatkestust. Kui treener tahab pärast tehnilist vaheaega veel ka tavalist vaheaega, peab treener seda uuesti paluma. Reegel 15.4.2
ALUSETUD PALVED	
4.25 VIDEO Kas võistkond võib paluda vahetust enne JA pärast vaheaega, kui see kõik toimub ühe mängukatkestuse jooksul?	Lahendus Ei – kuigi sama võistkond võib sama mängukatkestuse jooksul paluda kaht vaheaega, EI OLE kaks järjestikust vahetuspalvet lubatud ning teine neist on alusetu palve. Reeglid 15.3.1, 15.3.2, 15.10.3a, 15.11.1.3, 25.2.2.6
4.26 VIDEO Treener palus kolmandat korda vaheaega ja 2. kohtunik andis selleks loa. Sel hetkel mõistis kohtunik-sekretär, et tegemist on selle võistkonna kolmanda vaheajaga, ning teavitas 2. kohtunikku. Milline on ametiisikute õige teguviis?	Lahendus Tavaliselt on see alusetu palve – kuid antud juhul leidis aset ka tegelik viivitus. Seega tuleb vaheaja palve tagasi lükata või vaheaeg koheselt katkestada. Mängijad naasevad väljakule. Mängu kaptenit teavitatakse viivitusest ja määratakse viivituskaristus. Reeglid 15.3.1, 15.3.2, 15.10.3a, 15.11.1.3, 25.2.2.6
4.27 Kas alusetu palve esitamine on võimalik PÄRAST seda, kui võistkonnale on juba tehtud VIIVITUShoiatust või -märkus?	Lahendus On ikka. Kuigi see on ebatavaline, võib viivitusele järgneda alusetu palve – ja see ei ole viivituse järgmine aste. Nii alusetu palve kohta käiv reegel kui viivituse kohta käiv reegel sätestavad üsna täpselt, milles seisneb alusetu palve ja milles seisneb viivitus. Seega, isegi kui võistkond

	on juba saanud karistuse viivituse eest, on teatud tegevused ikkagi AINULT alusetud palved ega seostu eelnenud viivitusega. Reeglid 15.5, 16.1
4.27.1 (uus) Kas on lubatud paluda vaheaega või tavalist vahetust, kui mängukatkestuse palve on juba tagasi lükatud ja selle eest on määratud viivituskaristus?	Lahendus Ei. Uue lähenemise järgi peab võistkond sellisel puhul ootama järgmise pallimängimise lõppu, et esitada uus palve mängukatkestuseks (välja arvatud juhul, kui tegu on vigastusest/haigusest tingitud erakorralise vahetusega). Kui võistkond siiski esitab palve, ei tohiks seda pidada alusetuks palveks, kuid tuleb võistkonnale meeldetuletus teha. Kohtunike juhised
VIGASTUSED	
4.28 VIDEO Kas mängija tohib mängida ninaverejooksuga?	Lahendus Veritsemist põhjustavate vigastuste korral peavad kohtunikud tegema otsuse oma äranägemise järgi. Kui meditsiiniline esmaabi vigastust ei paranda, tuleb mängija välja vahetada või asendada kuni verejooksu peatumise ja võistlusvormi verest puhastamiseni. Vahetusmängijale tuleb võimaldada mõistlik aeg treeningdressi seljast võtmiseks ja väljakule tulekuks. 1. kohtunikul on sellisel puhul lubatud mitte määrata viivituskaristust ega nõuda võistkonnalt mängukatkestuse taotlemist. Reeglid 4.4, 15.5, 15.10.2, 15.10.3.a, 17.1.1
4.29 (VIDEO) Libero vigastas kaitses mängides kätt. Pärast lühikest ravi teatas ta, et saab jälle mängida. Kohtunik andis märku mängu jätkamiseks tema osalusel. Kas see oli 1. kohtuniku poolt õige otsus?	Lahendus 1. kohtuniku otsus oli õige. Mängija ohutuse huvides peab 1. kohtunik vigastuse tekkimise korral pallimängimise koheselt peatama ning lubama võistkonna arstil ja/või meditsiinipersonalil väljakule tulla. Kui vigastus tundub tõsine ja raske, tuleb mängija vähemalt üheks pallimängimise ajaks väljakult eemaldada. 1. kohtuniku põhimõtteline otsus on anda mängijale ja/või arstile mõistlikult aega vigastuse tõsiduse väljaselgitamiseks, kuid samas piirata ajakulu väljavahetamise vajaduse selgumiseks. Reeglid 15.7, 17.1.2
4.30 VIDEO Vahetuse hetkel leiab aset vahejuhtum, mille tagajärjel tekib vahetusmängijal ninaverejooks. Milline on õige tegutsemine?	Lahendus Kõigepealt peab kohtunik paluma arstiabi. Mäng tuleb peatada. Kui mängija ei taastu, tuleb rakendada reeglipärast vahetust, kuigi see oleks sama mängukatkestuse jooksul teine vahetus. Kui reeglipärane vahetus pole

	võimalik, tehakse erakorraline vahetus. Reegel 15.11.1.3
4.31 Võistkonna kapten saab vigastada enne mängu algust. Kuidas sellisel puhul toimida?	Lahendus Toimimisviis sõltub vigasaamise hetkest. Põhimõte on kirjas reeglis 4.1.3, mis sätestab, et pärast seda, kui kaptenid ja treenerid on võistlusprotokolli allkirjastanud (s.t pärast loosimist), ei tohi enam nimekirja muuta (välja arvatud juhul, kui libero saab viga ega suuda enam mängida ning treener tahab võistkonna uuesti määratud kapteni uueks liberoks määrata). Eelnevast lähtudes, kui võistkonna kapten saab vigastada enne loosimist ega suuda mängida, peab treener määrama uue võistkonna kapteni, kinnitades triibu tema rinnanumbri alla ning tõmmates võistlusprotokollis tema numbri ümber ringi. Uuel kaptenil on kõik kohustused ja õigused (nt esindab oma võistkonda loosimisel). Kui algne võistkonna kapten saab viga pärast loosimist, ei ole treeneril õigust teist mängijat võistkonna kapteniks määrata. Kuid treener võib määrata mängu kapteni, kes võtab üle võistkonna kapteni õigused ja kohustused ning allkirjastab pärast mängu võistlusprotokolli. Mõlemal juhul tuleb vigasaamine kanda võistlusprotokolli. Reeglid 4.1.3, 5.1, 5.2.1, 5.2.2, 19.4.2.5, 25.2.2.7
4.32 Pärast võistkonna A tehtud vahetust katkestati pallimängimine võistkonna A mängija vigastuse tõttu, edasi mängida ta ei saa. Kuigi kahe vahetuspäeva vahele ei jää lõpetatud pallimängimist, kas on lubatud vigastatud mängija välja vahetada?	Lahendus Jah, on küll. Kuigi teise vahetuse palumine enne lõpetatud pallimängimist on alusetu, on taolistes vääramatute jõu tekitatud olukordades lubatud vigastatud/haige mängija väljakult välja vahetada. Reegel 15.11.1.3
4.33 VIDEO Milline on korrektne tegevus, kui vigastatud mängija ei saa väljavahetamises osaleda nõuetekohaselt läbi vahetusala (nt ta viiakse kanderammi ära)?	Lahendus Et väljavahetamine oleks kõigi jaoks selge, peaks vahetusmängija sisenema vahetusalasse vigastatud mängija numbritahvliga. Seejärel võtab tahvli enda kätte 2. kohtunik ja viib võistkonnale tagasi. Reeglid 15.10.1, 17.1.1
VIIVITAMINE	
4.34 Enne kolmanda geimi algust vilistas 1. kohtunik võistkonnad väljakule. Üks võistkond ei reageerinud. Sellise aegluse peale andis 1. kohtunik neile	Lahendus Jah, 1. kohtunik tegutses õigesti. Võistkondadele tuleb märku anda, et nad väljakul oma kohtadele asuksid. Kui nad sellele ei reageeri, peab 1. kohtunik tegema

viivitushoiatuse. Seejärel tuli võistkond väljakule. Kas see oli 1. kohtuniku poolt õige teguviis?	neile viivitushoiatuse. Kui võistkond ikka ei reageeri, tehakse neile viivitusmärkus. Kui ka see osutub tagajärjetuks, tõlgendatakse seda mängimisest keeldumisena, võistkond loetakse mitteilmunuks ja kohtumise kaotanuks tulemusega 0:3 (geimid 0:25, 0:25, 0:25). Kui võistkond naaseb pärast vaheaega väljakule aeglaselt, tuleb järgida sama protseduuri. Reeglid 6.4.1, 16.1
4.35 Kas võistkond saab viivituskaristuse, kui väljakule kobarasse koguneb?	Lahendus 1. kohtunik pole kohustatud andma mängijatele rohkem kui mõistliku aja järgmise pallimängimise jaoks oma positsioonidele asumiseks. Ta peab võimaldama asjakohast entusiasmi ja rõõmustamist, kuid ei tohi lubada mängu viivitamist. 1. kohtunik peab õhutama mängijaid positsioonidele asuma. Kui ta mõistab, et mängijad kasutavad sellist käitumist mängu viivitamise taktikana, tuleb võistkonnale määrata viivituskaristus. Reeglid 16.1.2, 16.1.5
4.36 Mängija keeldus mängimast, kuna põrandal oli teise mängija palli järele sukeldumisest jäänud märg laik. Milline on 1. kohtuniku korrektne reaktsioon?	Lahendus 1. kohtuniku ülesanne on otsustada mängijate põrandakuivatuspalvete korral, kas nad ilmselt viivitavad mängu, ning vajaduselt määrata selle eest viivituskaristus. Põrandakuivatajad peavad märja koha ära kuivatama. Mängijad võivad kuivatamiseks kasutada ka oma väikseid rätikuid. Kui 1. kohtunik näeb vajadust põrandakuivatajate tegevuseks, võib ta selleks käsu anda. Kui puudub kontrollkomisjon, toimub mäng alati 1. kohtuniku kontrolli all. Kui lõpuks võistkond ikkagi mängimast keeldub, võib kohtunik määrata karistuse viivituse või mitteilmumise eest. Reeglid 1.5, 5.1.2.2, 6.4.1, 16.2
4.37 Kahe geimi vahelise intervalli ajal läks kogu võistkond riietusruumi ja naasis 5 minuti pärast. 1. kohtunik määras karistuse viivitamise eest ja mäng jätkus. Kas see oli kohtuniku poolt õige käitumine?	Lahendus Esiteks ei tohi võistkond kohtunike loata võistluspaigast lahkuda. Sellele vaatamata pidanuks 2. kohtunik kahe ja poole minuti möödudes võistkonna juurde minema ning neile kohest väljakule naasmise kohustust meenutama, et neid ei loetaks mitteilmunuks. Pärast väljakule tagasitulekut määrab 1. kohtunik viivituskaristuse. Reeglid 4.2, 6.4.1, 6.4.2, 18.1
VÄLINE VAHELESEGAMINE	

4.38 Milline on õige käitumine 1. kohtuniku poolt, kui pealtvaatajad mängu segavad?	Lahendus 1. kohtunik peab mängu peatama ning korraldaja või kontrollkomisjon korra jalule seadma. Katkestus läheb kirja ka võistlusprotokolli. Reeglid 17.2, 17.3
4.39 VIDEO Pärast mängija sööstu otsajoonetaha vaba-allas, et pall väljakule tagasi suunata, tabas pall mänguruumi ulatuvat kraanakaamerat. Kohtunikud peaksid mängu peatama. Kas 1. kohtunik peaks selle juhtumi kvalifitseerima kui „pall väljas“ või kui „väline vahelesegamine“?	Lahendus Mänguala piires on mängijatel eesõigus palli mängida. Kui pall tabab mõnda väljastpoolt mänguala piiridesse ulatuvat eset või isikut, näiteks kaamerakraanat või palli püüdvat ajakirjanikku, tuleb seda pidada väliseks vahelesegamiseks ning pallimängimist korrata. Videos oli libero valmis pallimängimist jätkama, kuid kraanakaamera takistas tal seda teha. Seda tuleb pidada väliseks vahelesegamiseks ning pallimängimist korrata. Kui pall oleks peale sööstu suundunud näiteks pealtvaatajate poole ilma, et ühelgi mängijal olnuks võimalik seda edasi mängida, ei pea kohtunik seda väliseks vahelesegamiseks vaid pall on väljas. Reegel 17.2
4.40 (uus) VIDEO Keskmisel ründajal tuli rünnakuks valmistudes jalanõu jalast ja kukkus eesliinile. Ta lõi palli, aga võistkond kaotas pallimängimise. Pärast pallimängimise lõppu palus mängija luba jalanõu tagasi võtta. Kohtunikud ei sekkunud ei pallimängimise ajal ega pärast seda. Kuidas peaksid kohtunikud sellises olukorras käituma?	Lahendus Esmatähtis on mängijate turvalisus. Kui kohtunike hinnangul tekitab jalanõu kui üks osa mängija varustusest ohtliku olukorra, peavad nad mängu peatama. Kuna ilmselgelt ei kaotanud mängija oma jalanõud meelega, ei saa tema palvet see tagasi panna käsitleda viivituseks. Reegel 17.2
4.41 (uus) VIDEO Kui pallimängimise poole jooksev mängija pöörab kokku kohtuniku pukiga, kas pallimängimine tuleb automaatselt katkestada ja ümber mängida?	Lahendus Ei. Kohtunik peab otsustama, kas kokkupõrge avaldas mingit mõju tema tegevusele. Kui kohtunik ei suuda oma tööd normaalselt jätkata, tuleb pallimängimine peatada ja ümber mängida. Kui kokkupõrkel polnud mingeid tagajärgi, või pallimängimine sekkumiseta jätkuda. Reegel 17.2
4.42 (uus) VIDEO Mängu ajal veereb hooletu pallipoisi süül väljakule teine pall. Olukorda ei märka 1. ega 2. kohtunik. Pärast pallimängimise lõppu otsustab 1. kohtunik seda välise vahelesegamise tõttu korrata. Kas see on õige otsus?	Lahendus Lähtuda tuleb mängijate ohutuse põhimõttest. Seega, kui kohtunikud märkavad, et teine pall on väljakul või kohe väljakule veeremas, peavad nad pallimängimise katkestama. Kui mõni võistkonnaliige saatis teise palli väljakule meelega, peab lähtuma samast

	põhimõttest, kuid ühtlasi tuleb seda tegevust pidada agressiivsuseks, mille tagajärjel see võistkonnaliige diskvalifitseeritakse. Reegel 17.2
--	---

5. PEATÜKK – LIBERO

5.1 Kas libero tohib ilma 2. kohtuniku loata pärast geimieelset asetuse kontrolli väljakule tulla?	Lahendus Asetuse kontrolli ajal peab väljakul olema algasetuse mängija. Niipea kui 2. kohtunik on asetuse ära kontrollinud, võib libero tagaliinimängija välja vahetada. Võistkond ei pea tingimata liberoga alustama või teda üldse kasutama. Reeglid 19.3.2.4, 19.3.2.8, 24.3.1
5.2 Võistkond on ära kasutanud kõik reeglipärased vahetused, kui väljakul olev mängija eemaldatakse ja libero on pingil. Kuidas mängu jätkata?	Lahendus Eemaldatud või diskvalifitseeritud mängija tuleks koheselt reeglipärase vahetusega välja vahetada. Kuna selleks võimalus puudub, tuleb võistkond lugeda mittetäielikus koosseisus olevaks ning kaotab geimi. (Märkus: erakorraline vahetus siinkohal kõne alla ei tule.) Reeglid 6.4.3, 15.7, 15.8
5.3 Kas liberol on lubatud tulla väljakule reeglipärase vahetusega asendama vigasaanud mängijat?	Lahendus Ei. Libero ei tohi osaleda mistahes vahetuses, olgu see reeglipärane või erakorraline. Reeglid 15.5, 15.7, 17
5.4 Libero oli väljakul mängija nr 5 asendajana ning eemaldati geimist. Milline on õige tegevuskäik mängu jätkamiseks?	Lahendus Kui võistkonnal on kaks liberot, võib treener eemaldatud tegeva libero koheselt asendada teise liberoga või mängijaga nr 5. Kui võistkonnal on ainult üks libero, on neil valik, kas: - Saata mängija nr 5 väljakule tagasi libero asemel ja mängida ülejäänud geim ilma liberota. - Treener määrab sel hetkel väljakul mittevõibivate mängijate hulgast uue libero, kes võib kohe ja otse asendada eemaldatud tegeva libero (kes omakorda ei tohi kogu ülejäänud mängu kestel väljakule tulla). Reeglid 6.4.3, 19.1.1, 19.3.2, 19.3.2.8, 19.4
5.5 VIDEO Kas libero asendamine võib toimuda samal ajal mängijate vahetusega?	Lahendus Jah, sest asendamine ei ole sama mis vahetus ja vastupidi. Reeglid 15.3.2, 19.3.2, 19.3.2.8
5.6 VIDEO	Lahendus

Mängijat nr 1 asendama tulnud libero tegi seda pärast kohtuniku pallinguvilet, kuid enne pallingut. Kuidas peaks 1. kohtunik reageerima?	Kui see oli mängu ajal esimene taoline juhtum, peaks 1. kohtunik lubama pallimängimist katkemata jätkata. Pärast pallimängimist peab ta mängu kaptenile meenutama, et see pole õige asendamise protseduur. Järgnevad hilinenud asendamisest peavad koheselt kaasa tooma viivituskaristuse, mis katkestab pallimängimise. <u>Kuid libero asendamine jääb siiski kehtima.</u> Kui asendamine toimub <u>pärast pallingut</u>, peab 1. kohtunik selle asetusveaks vilistama. Reegel 19.3.2.5
<u>5.7</u> Võistkond tegi reeglivastase libero asenduse, kuid seda märgati enne pallingut. Kuidas nüüd toimida?	Lahendus Olukorra märkamisel kutsub 2. kohtunik mängija vilega tagasi. Reeglivastane asendus tühistatakse ja võistkond saab viivituskaristuse. Kui olukorda märgatakse alles pärast mängu jätkumist, on tagajärjed samad mis reeglivastasel vahetusel. Reeglid 19.3.2.1, 19.3.2.9, 23.2.3
<u>5.8</u> Palli järele joostes vigastas võistkonna ainus libero (kes asendas mängijat nr 4) jalalihast ega suutnud mängu jätkata. Treener otsustas määrata uueks liberoks mängija nr 4. Kas see on võimalik?	Lahendus Koheselt mitte, sest asendatavat mängijat ei tohi vahetult uueks liberoks määrata. Kui treener tahab mängijat nr 4 liberoks määrata, peab see kõigepealt vigastatud libero asemel väljakule naasma ning reeglipäraselt välja vahetatama. Uue liberona tohib ta väljakule tulla alles pärast üht lõpetatud pallimängimist, sest ühe katkestuse jooksul ei tohi kahte asendust teha. Reeglid 19.1.3, 19.3.2.2, 19.3.2.8, 19.4.2
<u>5.9</u> Kas on lubatud olla samaaegselt treener ja libero?	Lahendus Jah. Reeglid sätestavad, et libero ei tohi olla võistkonna ega mängu kapten. Reeglid ei keela liberol olla treener või juhendada võistkonda treenerijoone tagant. Reegel 5.2.3.4
<u>5.10</u> Kahe mängija eksimine tõi kaasa libero/asendusmängija hetkelise väljakult lahkumise (mida ei jõutud veel libero kontrollilehele kanda) – kuid nad parandasid vea kohe ise. Kas see loetakse asenduseks?	Lahendus Ei, seda ei loeta asenduseks, sest kahe libero asenduse vahele peab jääma üks pallimängimine. See oli ilmselge eksimus, mida siiski ei tohiks veaks lugeda. Reeglid 19.3.2.1, 19.3.2.2
<u>5.11 (uus)</u> Võistkond unustas libero asendada, kui too sattus kohavahetuse tagajärjel eesliinile positsioonile 4. Milline peab olema kohtunike tegevus vea märkamisel?	Lahendus Libero ei tohi eesliinil mängida ning peab pärast kohavahetust positsioonile 4 väljakult lahkuma. Kohtunik peab enne järgmise pallingu lubamist mõistliku aja ootama. Kui asendust

	ikka ei tehta, tuleb võistkonnale seda kohustust meelde tuletada, libero asendamine läbi viia, ning viivitamise eest karistus määrata. Reeglid 19.3.1.1, 26.2.2.1, 26.2.2.2
5.12 Võistkonna ainus libero sai vigastada ametliku soojenduse ajal, kui asetuskaart, sealhulgas võistkonna kapten, oli juba kohtunik-sekretärile esitatud. Kas kapten võib asuda uueks liberoks ja milline on sel puhul protseduur?	Lahendus Jah, võib küll. Kuigi libero ei tohi olla võistkonna ega mängu kapten, võib võistkonna kapten oma ameti ning sellega seonduvad õigused ja kohustused loovutada ning asuda uueks määratud liberoks. Kuna võistkonna kapten oli juba asetuskaardile kantud, tuleb tegutseda järgnevalt: 1. Võistkonna kapten vahetatakse tavalise vahetusega teise mängija vastu enne mängu algust. 2. Treener esitab palve uue võistkonna kapteni määramiseks. 3. Määratakse uus libero. 4. Kohtunik palub, et uus libero vahetaks oma võistlusvormi libero vormi vastu (või kataks selle selleks otstarbeks mõeldud vesti või jakiga). 5. Kohtunik-sekretärile esitatakse palve: - Registreerida esialgne võistkonna kapten ümber uue või määratud liberona (esialgse libero asemel). - Registreerida uus võistkonna kapten. Ümberregistreerimiste ja määramiste üksikasjad kantakse võistlusprotokolli „Märkuste“ lahtrisse. Reeglid 5, 19.2, 19.3.2.8, 19.4.2.5
5.13 Libero asendati ning saadeti kohe väljakule tagasi (ilma pallimängimiseta kahe asenduse vahel). Kas nii tohib?	Lahendus Ei. See on tüüpiline näide reeglivastasest libero asendamisest. Teise asenduse hetkel peab 2. kohtunik selle tagasi lükkama ning 1. kohtunik andma viivituskaristuse. Kohtunik-sekretäri abi olemasolul on liberote asendamise kontrollimine tema ülesanne. Antud juhul peab ta tehtud veast sumistiga märku andma. Reeglid 19.3.2.9, 23.2.3
5.14 Libero asendati tavalise mängijaga. Pärast pallingut sattus mänguväljakule varupall ja pallimängimine peatati. Enne pallimängimise kordamiseks antud vilet püüdis libero asendada alas 6 asuvat mängijat. 2. kohtunik kutsus ta tagasi. Kas 2. kohtunik tegi õigesti?	Lahendus See on tüüpiline näide reeglivastasest libero asendamisest, sest kahe asendamise vahel ei olnud lõpetatud pallimängimist. Teise asenduse hetkel peab 2. kohtunik selle tagasi lükkama ja 1. kohtunik andma viivituskaristuse. Reegel 19.3.2.1
5.15	Lahendus

Libero sai mängu ajal vigastada ning 2. kohtunik lubas arstil koos treeneriga väljakule vigastuse tõsidust kontrollima minna. Need otsustasid libero väljakult ära viia ning asendatava mängija väljakule tagasi saata. Pärast väljakult äraviimist teatas libero, et on toibunud, ning tahtis väljakule tagasi minna. Kohtunikud lubasid liberol väljakule naasta ja mängu jätkata. Kas see oli õige?	Ei, seda poleks tohtinud lubada. Kuigi tegu oli vigastusega, tulnuks libero asendada reeglipärase asenduse korras. Samuti on liberol ikka õigus mängus osaleda kuni ta tunnistatakse mänguvõimetuks (reegel 19.4.2). Seega oli antud olukorras tegu eksimusega, sest kaks järjestikust asendust tehti ilma vahepealse pallimänguta. See on reeglivastane libero asendus. Reeglid 19.3.2.1, 19.3.2.8
5.16 Võistkonna A libero vigastas mängu ajal kätt ning määrati uus libero. Algne libero istus kogu ülejäänud mängu aja pingil. Kas see pidanuks olema lubatud?	Lahendus Jah. Mängija oli liikumisvõimeline ega kujutanud endast takistust ega ohtu endale või võistkonnakaaslastele. Just viimane punkt on otsuse seisukohast oluline. Mängijal peab olema lubatud pingile jääda. Kui mängija oleks ravi vajanud, oleks võistkonna arstil soovitatud ta viia pingi taha või ohutusse kohta väljaspool mängu/kontrollala. Joonis 1a ja Mõisted Reegel 19.3.2.8
5.17 Millisel juhul saavad kaks sama võistkonna libero asendust toimuda sama mängukatkestuse jooksul?	Lahendus Kaks libero asendust saavad sama mängukatkestuse jooksul toimuda ainult kahel juhul: 1. Kui on määratud karistus. 2. Kui kohe pärast libero väljakule tulekut katkes pallimängimine tegeva libero vigastuse tõttu. Reegel 6.1.3, 19.3.2.1
5.18 Tegev libero kurtis, et tunneb end halvasti. Kas uue libero määramine on lubatud?	Lahendus Kui võistkonnal on kaks liberot, tohib tegeva libero vigastuse või haiguse korral teda asendada teine libero. Kui võistkonnal on ainult üks libero või kui teine libero on muutunud väljakul olles mänguvõimetuks, võib tema asendamine toimuda uue libero määramise kaudu. Reeglid 19.3.2.2
5.19 Kohtunik-sekretär registreeris libero numbrina „5“ asemel „15“. Treener ja võistkonna kapten allkirjastasid võistkonna nimekirja. Mis peaks selle eksimuse avastamisel tehtama?	Lahendus Tegu on administratiivse eksimusega, millel pole võistkonna jaoks mingeid tagajärgi. Kohtunik-sekretär parandab numbri „Märkuste“ lahtris. Reegel 19.1.2
5.20 Mängu esimeses geimis kandis võistkonna A libero sama värvi ja tegumoega särki nagu ülejäänud võistkond. Enne teise geimi algust avaldas võistkonna B treener selle vastu	Lahendus Kuna vale särk mängu käiku ei mõjutanud, esimese geimi tulemust ei tühistata ja võistkonnale A karistust ei määrata. Aga libero peab särki ära vahetama. Reegel 19.2

protesti. Milline on õige otsus?	
5.21 Kaks mängijat hüppasid vastase rünnakut sulustada püüdes võrgu juures üles. Nende vahel hüppas ka libero, kuid ühelgi hetkel ei ulatunud ükski tema kehaosa võrgu ülemisest servast kõrgemale. 2. kohtunik vilistas selle ikkagi sulustamiskatseks. Kas see otsus oli õige?	Lahendus See otsus ei olnud õige. Kuna libero ei ulatunud ühelgi hetkel ühegi kehaosaga võrgu ülemisest servast kõrgemale, ei saa tema hüpet pidada sulustamiskatseks. Reeglid 14.1.1, 14.1.2, 14.1.3
5.22 Libero tuli väljakult ära. Pallijale vilistati viga pallimise ajalimiidi (8 sekundit) ületamise eest. Kas libero võib nüüd väljakule tagasi tulla?	Lahendus Seda pallingut (viga) tuleb pidada lõpetatud pallimängimiseks. Seega tohib libero tulla mängijat asendama. Reeglid 6.1.3, 19.3.2.1, 19.3.2
5.23 Treener tunnistas võistkonna ainsa libero mänguvõimetuks ja tahtis määrata uue libero. Keda ja millal tohib määrata uueks liberoks?	Lahendus Uueks liberoks võib määrata ükskõik millise määramise palve hetkel pingil viibiva mängija, välja arvatud asendatud mängija. Esialgne libero ei tohi enam selles mängus osaleda. Kui treener tahab asendatud mängijat uueks liberoks määrata, peab ta selle kõigepealt reeglipäraselt välja vahetama. Kui tegev libero tunnistatakse mänguvõimetuks, tuleb ta asendada tavalise asendatud mängijaga ning uuel liberol on õigus tulla väljakule pärast ühte lõpetatud pallimängimist, sest teine järjestikune asendus oleks reeglivastane. Reeglid 19.3.2.8, 19.4.2.1, 19.4.2.4
5.24 VIDEO Võistkond on registreerinud kaks liberot, nr. 11 ja nr. 16. Neist viimatimainitu kandis tavamängijatega sarnast särki. Võistkond palus vahetust ning mängija nr. 16 läks vahetusalasse, et vahetada välja väljakul olev mängija. Kohtunik-sekretär andis kohe märku, et see palve ei ole reeglipärane. Kuidas peaks mäng nüüd jätkuma?	Lahendus Liberol pole õigust osaleda ei reeglipärases ega erakorralises väljavahetamises. Seega tuleb vahetuspalvet kohelda reeglivastasena. Kuna see avastati enne mängu jätkumist, tuleb palve tagasi lükata ning määrata sellele võistkonnale viivituskaristus. Libero peab oma särgi muidugi ära vahetama. Selliste olukordade vältimiseks peavad kohtunikud enne mängu algust hoolikalt võistkondi ja mängijaid, sealhulgas nende särginumbreid, kontrollima. Reeglid 15.5.1, 15.7, 16.1.3, 19.2
5.25 Võistkond on registreerinud kaks liberot. Pärast teist geimi kuulutas treener mõlemad liberod mänguvõimetuks ning määras nende asemele ühe uue libero. Kas see on lubatud?	Lahendus Jah, see on lubatud. Mõlema libero üheaegne mänguvõimetuks kuulutamine ei ole keelatud. Kumbki esialgne libero ei tohi pärast uue libero määramist uuesti mängus osaleda, kuid nad võivad istuda pingil või viibida soojendusallas. Reeglid 19.4.2.1, 19.4.2.2

5.26 (uus) VIDEO Vastates võistkonna B tõstja petterünnakule, mängis võistkonna A libero eesliinis olles palli ühe käe sõrmedega üle pea. Tema võistkonnakaaslane sooritas pallile ründelöögi, kui see oli üleni võrgust kõrgemal. Mida tuleb arvestada otsustamisel, kas selline tegevus oli reeglipärane või reeglivastane?	Lahendus Uue lähenemise järgi, kui libero sõrmed olid avatud nagu klassikalise ettekavatsetud tõste puhul, oli tegu veaga. Kuid kui tõste asemel kaitses libero oma keha või nägu, oli tema mäng reeglipärane. Reeglid 13.3.6, 19.3.1.4
--	---

6. PEATÜKK – OSAVÕTJATE KÄITUMINE

6.1 1. kohtunik tegi mängijale hoiatuse kergema väärkäitumise eest, minnes kohe II etappi ja näidates mängijale kollast kaarti, mis registreeriti võistlusprotokollis. Kas 1. kohtunik käitus õigesti?	Lahendus Kohtuniku selline käitumine on õige. 1. kohtunik peab kergemaid väärkäitumisi kontrolli all hoidma. Seega tuleb kollase kaardi näitamine registreerida. 1. kohtunik võib teha ka suulise hoiatuse mängu kapteni kaudu (I etapp), kui kerge väärkäitumine on üldisemat laadi. Kuid kergema väärkäitumise tõsidust arvesse võttes võib ta ka kohe II etapist alustada, näidates kollast kaarti otse asjassepuutuvalle mängijale või võistkonna liikmele mängu kapteni kaudu. Kohtunikul on õigus alustada kohe ka karistuste määramisega, kui rikkumine on tõsisema iseloomuga. Reeglid 21.1, 21.2
6.2 2. kohtunik tuvastas pettusekatse (sulustaja tõmbas võrku) ja peatas vilega mängu, andes pallimängimise võidu ründavale võistkonnale. 1. kohtunik hoiatas mängijat kollase kaardiga. Kas selline karistamine on õige?	Lahendus 1. kohtuniku otsus ei olnud õige. Pallimängimise pidi võitma ründav võistkond, sest vastasmeeskonna võrgupuude segas mängimist. Seejärel oleks sulustaja pidanud saama märkuse jämeda käitumise eest, mis seisnes kohtunike eksitamise katses. Reeglid 21.2.1, 21.3
6.3 Võistkonna A treener tõusis pallimängimise lõpus püsti ja vehkis kätega väljendades rahulolematust kohtuniku otsusega. Kas nii tohib?	Lahendus Treeneril on lubatud väljendada teatud normaalseid reaktsioone. Kui seda reaktsiooni hinnatakse II etapi vääriliseks kergemaks väärkäitumiseks, peab 1. kohtunik treenerit kollase kaardiga hoiatama. Kui taoline käitumine kordub, karistatakse teda punase kaardiga jämeda käitumise eest. Kui rikkumine toimus pallimängimise ajal, tuleb karistus määrata pallimängimise lõppedes sõltumata pallimängimise tulemusest. Reeglid 5.2, 21.1, 21.2, 21.3
6.4	Lahendus

Geimide vahel tegi 1. kohtunik jämeda käitumise eest märkuse võistkonnale A, kellel oli järgmises geimis esimene pallinguõigus. Mis edasi saab?	Geimide vaheajal määratud karistused kantakse järgmisse geimi. Seega annab 1. kohtunik enne esimest pallingut teada võistkonnale A tehtud märkusest. Võistkond B saab ühe punkti, teeb kohavahetuse ja saab pallinguõiguse. Reegel 21.5 Alljärgnevalt kokkuvõtte geimide vaheajal toimepandud rikkumistest, mille eest saadud märkused kantakse võistlusprotokolli: - Hoiatus (kollane kaart) ükskõik kumma võistkonna mängijale (kantakse võistlusprotokolli). - Märkus (punane kaart) ainult palliva võistkonna mängijale. Vastuvõttev võistkond saab punkti, teeb kohavahetuse ja saab pallinguõiguse. - Märkus (punane kaart) ainult vastuvõtva võistkonna mängijale. Palliv võistkond saab punkti. - Märkused mõlemale võistkonnale mistahes järjekorras. Kumbki võistkond saab punkti (seis on 1:1) ja liigub ühe koha võrra edasi. Seisu arvestatakse alles siis, kui mõlemad võistkonnad on karistuse saanud. Seega, seisul 24:25 tehtud mõlemapoolne viga ei lõpeta geimi seisuga 24:26, vaid annab seisuks 25:26.
6.5 VIDEO Pärast pallimängimise lõppu tiris sidemängija võrgu alumist osa. Kas see tuleks veaks lugeda?	Lahendus Ei. Kuna videos näidatud võrgupuude toimus peale pallimängimist, ei saa seda pidada tehniliseks veaks. Mis puudutab väärkäitumist, siis vastavalt reeglile 21.3 on 1. kohtunikul õigus määrata mängijale karistus vastavalt eksimuse raskusele. Võrgu tõmbamine võib olla pettunud mängija normaalne emotsionaalne reaktsioon, mida saab kontrolli all hoida kohtunikuoskuste abil. Teatud juhtudel võib võrgu tahtlikku tirimist pidada jämedaks käitumiseks, näiteks kui see juhtub pallimängimise käigus, kohtuniku ja/või vastase eksitamiseks. Kuid kehtiva lähenemise kohaselt, kui 2. kohtunik märkab ebasportlikke žeste või väljendeid või muud sarnast käitumist, võib ta käskida mängijatel selline käitumine lõpetada

	ja maha rahuneda. Reeglid 21.2, 21.2.1, 21.3, Kohtunike juhised 24.7
6.6 Mängija kõndis ägedalt žestikuleerides ja karjades 1. kohtuniku poole ka pärast talle tehtud hoiatust. Kuidas sellisesse käitumisse suhtuda?	Lahendus Sellist tegevust tuleb kohelda kui solvavat käitumist ning karistada punase ja kollase kaardiga koos. Reeglid 21.1, 21.2, 21.3
6.7 Mängija eemaldati otse väljakult ilma eelneva hoiatuseta. Kuidas kohelda järgnevat kergemat väärkäitumist sama võistkonna teise mängija poolt?	Lahendus 1. kohtunik peab tavaliselt ära hoidma võistkonna jõudmist karistuste määramise tasandini. Kui siiski leiab esimesel juhul aset selge solvav käitumine, peab kohtunik mängija eemaldama ilma eelneva karistuseeta. Pärast eemaldamist võib 1. kohtunik teha teistele mängijatele hoiatuse – kuid kui kollast kaarti on korra näidatud, ei tohi seda enam näidata ühelegi teisele võistkonnaliikmele. Reegel 21
6.8 Pärast mängu lõppu käitus ühe võistkonna kapten 1. kohtuniku suhtes väga ebasportlikult. Kuidas peaks 1. kohtunik toimima?	Lahendus Mängijat tuleb kindlasti mingil viisil karistada. FIVB võistlustel, kus mängu loetakse mitte lõppenuks kohtuniku viimase vilega, tuleb kapteni käitumisest ette kanda žüriile ning selle üksikasjad kirja panna võistlusprotokolli märkuste lahtrisse. FIVB kontrollkomisjonil on õigus rakendada erinevaid karistusi, sealhulgas võistluselt kõrvaldamist.
6.9 Libero asendatav mängija istus pingil. 1. kohtunik karistas teda märkusega. Mängija ei muutnud oma käitumist, vaid aplodeeris kohtunikule. Seepeale määras 1. kohtunik karistuseks eemaldamise. Eemaldatud mängija jätkas sama käitumist ja sai diskvalifitseeritud. Milline on korrektne protseduur?	Lahendus Eemaldatud või diskvalifitseeritud mängija tuleb viivitamatult välja vahetada reeglipärase vahetusega. Tegevuse järjekord on alljärgnev: - Libero lahkub väljakult; - Vahetusmängija siseneb vahetusalasse õige vahetustahvliga ja annab selle 2. kohtunikule, samal ajal kui kohtunik-sekretär registreerib reeglipärase vahetuse. Libero võib väljakule naasta pärast ühte lõpetatud pallimängimist. Reeglid 6.4.3, 15.8

7. PEATÜKK – KOHTUNIKUD JA NENDE KOHUSTUSED

7.1 2. kohtunik keelas treeneril kohtunik-sekretäri rääkimise ja tema segamise. Kas 2. kohtunik käitus õigesti?	Lahendus Kohtunikuoskuste vaimus, kui 2. kohtunikul on võimalik sellised olukorrad ilma ametlikuks muutumata lahendada, võib seda teha. Reegel 23.3.2.2
7.2	Lahendus

Kas varumängija tohib soojendusosalal seismise või venitamise asemel põrandal istuda?	Mängijatel ei ole kohustust soojendusosalal püsti seista. Kuid soojendusosalal ei tohi mängijad istuda pinkidel, toolidel, käsipuudel ega seintel. Reeglid 4.2.1, 4.2.3, 24.2.4, 24.2.5
7.3 Kas treener tohib küsida kohtunik-sekretärit, mitu vaheaega vastasvõistkond on võtnud?	Lahendus Kohtunik-sekretär ei tohi treenerile vastata. Üldiselt ei tohi treenerid kohtunik-sekretärit midagi küsida. Kui aga kasutatakse elektroonilist tablood, mis ei näita tehtud mängukatkestuste arvu, tohib treener seda kohtunik-sekretärit küsida, kuid ainult oma võistkonna kohta ja ainult hetkel, kui see ei sega kohtunik-sekretäri ega viivita mängu. Reegel 25.2.2
7.4 Kas kapten võib esitada võistlusprotokolli ametliku protesti, kui ta pole kohtunikku oma sellisest kavatsusest mängu ajal teavitanud?	Lahendus Kui mängu kapten mistahes vahejuhtumi ajal protesti esitamise kavatsusest ei teatanud, ei tohi ta mängu lõpus võistlusprotokolli kirjalikku protesti esitada. Reeglid 5.1.2.1, 5.1.3.2, 23.2.4
7.5 Kas kohtunike otsust saab isegi pärast geimi lõppu tühistada?	Lahendus Jah. Kuni järgmise geimi alguseni on kohtunikel lubatud parandada oma reeglite rakendamist puudutavaid otsuseid, kui nad on oma eksimust mõistnud. Punktiseisu korrigeeritakse vastavalt vajadusele.
7.6 Pärast kolmanda vaheaja palve alusetu palvena tagasilükkamist muutis treener meelt ja saatis mängija vahetusse. Kas see on lubatud?	Lahendus Kui pallingut lubav vile polnud kõlanud, tulnuks vahetust lubada, alusetu oli ainult vaheaja palumine. Alusetu vaheaja palve tuleb kanda võistlusprotokolli. Reeglid 15.1, 15.2.1, 15.11, 16.1, 16.2, 24.2.6, 24.2.7
7.7 Vaheajal kogus treener kogu oma võistkonna vaba-ala kõige tagumisse nurka soojendusala lähedal. Kas see on lubatud?	Lahendus Vaheajal peab võistkond minema vaba- alasse oma pingi juurde. 2. kohtunik peab käskima võistkonnal oma pingi juurde minna. Reegel 15.4.4
7.8 Treeneri abi tuli külgjoone juurde, et aidata mängijatel leida märga kohta väljakul. 1. kohtunik kutsus mängu kapteni enda juurde ja käskis tal treeneri abi pingile tagasi saata. Kas 1. kohtunik tegi õige otsuse?	Lahendus 1. kohtuniku otsus oli õige. Treeneri abi peab istuma pingil ega tohi sekkuda. Ainult treener tohib kõndida külgjoone lähedal. Reeglid 5.2.3.4, 5.3.1
7.9 Pärast pallimängimist küsis treener 2. kohtunikult, kas tema võistkonna pallija oli õige. 2. kohtunik kontrollis kohtunik-sekretäri juures kohavahetuse korda ja vastas, et pallingul oli õige mängija.	Lahendus Selline käitumine ei olnud õige. Ainus võistkonnaliige, kes tohib kohtunikega rääkida, on mängu kapten. Seega ei ole treeneril lubatud 2. kohtunikult mingit infot küsida. 1. kohtunik pidanuks kutsuma mängu

1. kohtunik jätkas mängu. Kas see on kohtunike poolt õige käitumine?	kapteni ja paluma tal treenerile meelde tuletada, et treeneril pole õigust kohtunikelt midagi küsida. Reegel 5.1.2
7.10 Pärast vaheaaja lõppu tulid mõlemad võistkonnad väljakule, välja arvatud üks mängija, kes jäi pingi lähedale vett jooma. Kohtunik-sekretär andis juba „kahe käe“ signaaliga märku valmidusest mängu jätkata. Kas 2. kohtunikul on õigus näidata omakorda „kahe käe“ märguannet 1. kohtuniku poole?	Lahendus Ei. Enne geimi algust või mängu jätkamist pärast vaheaega või tehnilist vaheaega on 2. kohtuniku kohustus kontrollida, kas kohtunik-sekretär on administratiivsed ülesanded lõpetanud ja kas võistkonnad on väljakul mänguvalmis. Seega, kui pärast kohtunike kutset mängu jätkata ei ole mõni mängija väljakule tulnud, pole 2. kohtunikul õigust „kahe käe“ märguannet näidata. Pärast mõistliku aja andmist peab 1. kohtunik tunnistama sellise tegevuse viivituseks ning määrama vastava karistuse. Kohtuniku juhised 24.7
7.11 (uus) VIDEO Kas 1. kohtunikul on õigus vilistada vastuvõtva võistkonna asetusviga?	Lahendus Põhimõtteliselt on kummalgi kohtunikul oma kohustused. Mõnda ülesannet täidavad mõlemad kohtunikud. 1. kohtunikul on õigus muuta kõigi ülejäänud kohtunikebrigaadi liikmete otsuseid. Siiski pole 1. kohtunikul soovitatav seda viga vilistada, sest see kuulub 2. kohtuniku kohustuste hulka. Reegel 23.2.1

8. PEATÜKK – ERIJUHTUMID

8.1 Võistkond B aeglustas meelega mängutempot. Kuidas peaks kohtunik reageerima?	Lahendus Kohtunik peab hoidma ühtlast mängutempot mängu kulgu arvestades. Kunagi ei tohi lubada välistel mõjudel mängu hoogu pidurdada ega kummagi võistkonna head esitust rikkuda. See oskus kuulub kohtunikuvilumise valdkonda.
8.2 Võistkonna B põrandakuivatusrätik kukkus mängija käest võistkonna A väljakupoolele. Mida kohtunikud nüüd tegema peavad?	Lahendus Kui olukord on 1. kohtuniku hinnangul ohtlik, peab ta mängu viivitamatult katkestama ja laskma pallimängimist korrata. Kui pallimängimine on lõppenud ja kukkunud rätik ei avalda selle tulemusele mingit mõju, pole pallimängimise kordamine vajalik. Reegel 17.2
8.3 Pärast saali valgustite häireid jätkati mängu teisel väljakul. Milline kord kehtib diskvalifitseeritud mängija kasutamise kohta kolmandas geimis, kui see uuesti	Lahendus Katkestatud geimi tulemus tuleb tühistada ja mängida uuesti samade mängijate ja algasetustega, kuid osaleda ei tohi eemaldatud ja diskvalifitseeritud mängijad.

algab?	Nende asemel tuleb panna teised mängijad, kes ei kuulunud algasetusse. Lisaks säilivad uues geimis kõik karistused, mis kanti võistlusprotokolli enne tulede kustumist. Reegel 17.3.2.2
8.4 VIDEO Möödudes võrgupostist, et mängida tagasi esimesel löögil antennidest väljapoole suundunud pall, haaras mängija kinni kohtuniku pukist, et pöörata pallini jõudmiseks piisavalt kiiresti. Kas see on toetumine?	Lahendus Ei. Tegevuse reeglitele vastavuse hindamisel on oluline palli mängimise hetk. Kuna mängija ei kasutanud tuge palli löömise hetkel, ei olnud tegu toetatud löögiga. Mäng oli reeglipärane ja vaatemänguline. Reegel 9.1.3
8.5 VIDEO Pärast mängijate vahetust pidi 1. kohtunik videokorduse põhjal oma esialgset otsust muutma ning lasi pallimängimist korrata. Treener palus seepeale vahetuse tühistamist. Kas see on võimalik?	Lahendus Kuna 1. kohtunik muutis oma otsust, mis oli vahetuse tegemise aluseks, peaks mängu vaimus treeneri palve rahuldama. Sellele võistkonnale vahetust kirja ei lähe.
8.6 (uus) VIDEO Pärast pallingu kehva vastuvõttu võistkonna A poolt läks pall üle antenni vastase poolele. Mängija jooksis seda tagasi mängima. Kui ta palli lõi, oli see juba lennanud vastase poolele üle kohtunik-sekretäri laua. Kas selline tegevus on lubatud?	Lahendus Jah. Uue tõlgenduse järgi tohib vastase poolelt üle kohtunik-sekretäri laua palli tagasi mängida. Kuid see tegevus ei ole lubatud kaugemal väljaspool vaba-ala, näiteks vastase pingi kohal.

9. PEATÜKK – LAIENDATUD JUHTUMID

Alljärgnevad juhtumid on koostatud nimelt lühikeste, kergesti loetavatena ja mõistetavatena, et neist saaks aru kõik. Järgnevad juhtumid on laiendatud versioonid, et võimaldada tegelikult asetleidnud situatsioonide põhjalikumat analüüsi.

9.1 VIDEO Mängija võttis pallingu vastu selliselt, et pall ületanuks võrgu, kui seda ei puudutaks ükski teine sama võistkonna mängija. Sidemängija oli valmis palli reeglipäraselt tõstma. Vastase sulustaja viis käed üle võrgu vertikaaltasapinna ja sulustas palli enne, kui sidemängija seda mängida sai. 1. kohtunik teatas sulustamisveast. Kas 1. kohtuniku otsus oli õige?	Lahendus 1. kohtuniku otsus oli õige ja sulustamine reeglivastane. Sulustaja ei tohi puudutada vastaspoolel olevat palli enne ründelöögi toimumist, välja arvatud juhul, kui 1. kohtuniku hinnangul pole ründaval võistkonnal enam mingit võimalust ega tahet palli üle mängida. Reegel 14.3
9.2 Võistkonna A mängija söötis palli üle võrgu vastase mänguruumi, kus eesliinil asuv tagaliinimängija hüppas üles ning	Lahendus Kohtuniku otsus oli õige. Ründaja, isegi kui ta lõi palli sulustamisena, sooritas ründelöögi, mitte sulustamise. Sulustamine on tegevus

viis käed sulustamiseks võrgu ülemisest äärest kõrgemale. Võistkonna A ründaja puudutas palli teisel pool võrgu tasapinda, et palli kahe käega sulustamisliigutusega lüüa. Mõlemad mängijad puudutasid palli üheaegselt. 1. kohtunik näitas mõlemapoolset viga. Kas kohtuniku otsus oli õige?	vastaspoleelt mitte aga oma tõstjalt tuleva palli peatamiseks. Kuna ründaja esimene pallipuude toimus vastase mänguruumis, oli rünnak reeglivastane. Tagaliinimängija sooritas sulustamise palli puutega võrgu ülemisest äärest kõrgemal, mis on viga. Kuna mõlemad mängijad tegid vea üheaegselt, lõppes pallimängimine mõlemapoolse veaga. Arvestades keerulist olukorda võrgu ülemises ääres, peab 1. kohtunik mängu väga hoolikalt jälgima. Kui võistkonna A ründaja puudutab palli esimesena, saab vea ainult tema. Kui palli puudutab esimesena tagaliinimängija, läheb viga kirja ainult talle. Reeglid 13.3.1, 14.1.1, 14.6.2
9.3 VIDEO Võistkond A palus vahetust. Vahetusmängija oli just astunud vahetustahvliga vahetusalasse, kui 1. kohtunik oli andmas vilet võistkonna B pallinguks. Ei kohtunik-sekretär ega 1. kohtunik näinud, et vahetusmängija oli juba külgsuuna lähedal. 2. kohtunik saatis kätega vehkides mängija võistkonna pingile tagasi. 1. kohtunik vilistas pallingu alustamiseks ja pallimängimine jätkus. Kas selles olukorras käituti õigesti?	Lahendus Olukord on keeruline. Kuigi vahetusmängija astus vahetusalasse viimasel hetkel, oli palve siiski esitatud õigeaegselt, enne pallingu alguse vilet. Selle alusel võistkond viga ei teinud ja karistada ei saa. 1. kohtunik on enne järgmise pallingu lubamist kohustatud kontrollima, kas võistkonnad tahavad esitada palve mängukatkestuseks. Antud juhul ei olnud ta selles osas piisavalt tähelepanelik. Seda ei olnud ka kohtunik-sekretär, kes ei pannud tähele vahetusalasse astunud mängijat ega vajutanud sumistit korrektse vahetuspalve vastuvõtmiseks. 2. kohtunikul on samuti õigus vahetuse registreerimiseks vilistada, kui sumistit ei ole või kui kohtunik-sekretär on tähelepanematu. 1. kohtuniku parema koostöö ja 2. kohtuniku resoluutsema suhtumise korral on võimalik selliseid olukordi vältida.
9.4 Võistkonna A treener püüdis geimi lõppjärgus vahetust paluda. Vahetusmängija jõudis vahetusalasse hilinemisega. Kohtunik-sekretär vajutas sumistit ja mäng peatus, kuigi 1. kohtunik oli juba pallimiseks vilistanud. 1. kohtunik tühistas pallimängimise, keeldus vahetust lubamast ning tegi viivitushoiatuse. Seepeale palus võistkond B vaheaega, millele järgnes vahetus. Seejärel esitas võistkond A oma vahetuspalve, mida seekord lubati. Kas 1. kohtunik tegi õige	Lahendus 1. kohtuniku tegevus ei olnud õige. Tema esimene otsus lükata viivituse tõttu tagasi vahetuspalve ning teha viivitushoiatus oli õige. Uue tõlgenduse järgi ei peeta sellises olukorras teist vahetuspalvet alusetuks, kuid võistkonnale tuleb seda meelde tuletada. Reeglid 15.3.1, 15.3.2, 15.10.3, 15.11.1.3,

otsuse?	16.1.1, 16.1.2, 25.2.2.6, Kohtunike juhised
9.5 Kui kohavahetusega jõudis pallimisjärjekord võistkonna B kesksulustajani, vahetas treener ta välja pallinguspetsi vastu. Pallingu kaotamise järel asendati pallinguspets liberooga. Kui libero pidi kohavahetusega eesliinile liikuma, jooksis kesksulustaja väljakule teda asendama. Pärast kaht pallimängimist taipas võistkond A, et asendus polnud olnud reeglipärane, sest kesksulustajat polnud vahetatud tagasi pallinguspetsi vastu. Võistkond A esitas protesti. 1. kohtunik lubas võistkonnal B kesksulustaja pallinguspetsi asemel mängu saata. Kas see otsus oli õige?	Lahendus 1. kohtunik ei tegutsenud õigesti. See on tüüpiline näide reeglivastasest libero asendusest. Võistkonda B tulnuks reeglivastase libero asenduse eest karistada punkti ja pallinguõiguse andmisega vastasvõistkonnale ning täiendavat punktide äravõtmist kinnitada kõikvõimalike tõenditega, sealhulgas libero kontrollilehega. Kui reeglivastase olukorra ajal saadud punktid on võimalik kindlaks teha, tuleb need võistkonnalt B ära võtta. Kui mitte, siis täiendavalt punkte ära ei võeta. Et kesksulustaja õigesti mängu tagasi saata, pidanuks võistkond B pallinguspetsile tavalist vahetust paluma. Reeglid 19.3.2.1, 23.2.3
9.6 VIDEO Libero mängis palli eesliinil sõrmedega ülaltsööduga. Pall suundus täpselt võrgu kohale, kus seda lõi sama võistkonna ründaja ja peaaegu samal hetkel puudutab seda ka vastase sulustaja. Mida peaksid kohtunikud otsuse langetamisel arvesse võtma?	Lahendus Libero tohib eesliinil sõrmedega ülalt sööta. Libero tohib sõrmedega ülaltsööduga palli vastasvõistkonna poole suunata. Kuid viga on, kui ründaja sooritab ründelöögi eesliinil asuva libero sõrmedega ülaltsöödust tulnud pallile, mis ründelöögi hetkel asub täielikult võrgu ülemisest äärest kõrgemal. Ründelöök loetakse sooritatuks, kui pall ületab täielikult võrgu tasapinna või sulustaja puudutab palli. Kirjeldatud olukorras on kolm võimalust: - Ründaja lööb palli esimesena: ründaja sooritas ründelöögi ülalkirjeldatud tingimustes. Järgmisena pallib vastasvõistkond (sulustaja võistkond). - Ründaja ja sulustaja löövad palli samaaegselt: kuna löök toimus võrgust kõrgemal, s.t kohas, kus mõlemal mängijal on õigus palli mängida, oli ründelöögiga samaaegselt toimunud sulustaja löök reeglipärane. Kuid ründaja sooritas ründelöögi hetkel, kui sulustaja palli puudutas – seega tegi ta ründelöögi vea. Järgmisena pallib sulustaja võistkond. - Sulustaja puudutab palli esimesena: kuna sulustaja sulustas liberolt tulnud reeglipärase ründelöögi, viga ei tehtud. Ründaja tegevust loetakse sulustamiseks. Pallimängimine jätkub. Reegel 19.3.1.4
9.7	Lahendus

Võistkonna B treener palus vaheaega. 2. kohtunik vilistaski vaheaaja märguandeks. 1. kohtunik ei kuulnud 2. kohtuniku vilet ja lubas võistkonnale A pallingut alustada. 2. kohtunik vilistas uuesti, et anda palutud vaheaeg. Pärast mõningast segadust tegi 1. kohtunik võistkonnale B viivitushoiatuse. Hiljem sama geimi jooksul karistati võistkonna B pallijat viivitamise eest. Kuna see oli võistkonna B teine viivituskaristus, said nad viivitusmärkuse ja võistkond A sai punkti. See oli võistkonnale A 24. punkt, nad võitsid järgmise pallimängimise ja kogu mängu. Võistkond B protesteeris ägedalt viivituskaristuste vastu. Kas nende protest oli õigustatud?	Võistkonnal B oli protestimiseks põhjust. Olukordades, kus kohtunikud on kogemata eksinud, ei tohiks võistkondi karistada. Seega polnud esimene viivitushoiatus õigustatud. 2. kohtunik peab sellise olukorra koheselt 1. kohtunikuga klaarima, et vältida hilisemat põhjendamatut karistust ning võistkonna B protesti. Reegel 5.1.2.1
9.8 Teise geimi ajal näitas pealtvaatajatele nähtav tabloo valet seisu. Võistkonna A emotsionaalne treener läks kohe vaidlema kohtunik-sekretäri, kohtuniku ja kontrollkomisjoniga. Teda toetas delegatsiooni juht, kes läks oma delegatsiooni juhtidele mõeldud istmelt kontrollkomisjoni laua juurde. 1. kohtunik kutsus kohale võistkonna A mängu kapteni ja teatas, et teeb treenerile märkuse jämeda käitumise eest. Kapten pidanuks selle info treenerile edastama, kuid ei teinud seda. Kaasnenud segaduses jäi ka 2. kohtunikul treeneri karistamine märkamata ning märkust jämeda käitumise eest ei kantud võistlusprotokoll. Tabloonäitu korrigeeriti ja mäng jätkus ilma vahejuhtumi registreerimiseta. Kuidas oleks selles olukorras pidanud käituma?	Lahendus Kõigepealt eksis kohtunik-sekretär. Teise eksimuse tegi tabloo operaator. Kolmanda kohtunik-sekretäri abi, kes ei kontrollinud, kas neil on kohtunik-sekretäri samad andmed. 1. kohtunik oleks pidanud 2. kohtuniku kaudu veenduma, et märkus kantakse võistlusprotokoll. Mängu kapten oleks pidanud treenerit tema väärkäitumisest teavitama. Selle tegematajätmise eest oleks ta pidanud karistada saama. Kontrollkomisjon poleks tohtinud lubada delegatsiooni juhil oma lauale läheneda. Žürii juhataja oleks pidanud mängu peatama ning pärast nõupidamist 2. kohtuniku ja kohtunik-sekretäri või elektroonilise võistlusprotokoll pidajaga otsustama, kas seda üldse jätkata. Reeglid 21, 25.2.2.1, 25.2.2.6, 25.2.2.7, 26.2.2.5
9.9 Mängija nr 1 oli valmis pallima. Tema võistkonna mängu kapten palus kinnitust, et tegu on õige pallijaga. Kohtunik-sekretär teatas, et pallima peaks mängija nr 6. Kapten kahtles selles ning oli kindel, et pallima peaks mängija nr 1. Ta ei jäänud rahule ning 1. kohtuniku poole pöörduda üritades andis 1. kohtunik samal ajal vile pallingu alustamiseks. Tekkinud segaduses sai võistkond karistatud pallinguga venitamises kauem kui lubatud 8 sekundit. Võistlusprotokollis avastati, et võistkonna treener oli	Lahendus Sellises olukorras peab peale jääma terve mõistus. Algse vea tegi treener, kes esitas vigase asetuskaardi, mille omakorda jätsid märkamata 2. kohtunik ja kohtunik-sekretär. Seega ei tohiks võistkonda vale pallija eest karistada ning pallima peaks mängija nr 1. Teisalt põhjustas treeneri viga mänguviivituse, mille eest tuleb määrata viivituskaristus. Lisaks peab 2. kohtunik kohe pärast vea avastamist ja parandamist treenerilt uut asetuskaarti küsima ning parandada tuleb ka võistlusprotokoll.

esitanud vigase asetuskardi, kus mängija nr 6 oli korraga kahel positsioonil. Neist ühel pidanuks tegelikult olema mängija nr 1. Pallima oleks pidanud mängija nr 1, nagu mängu kapten oli arvanud. Milline on 1. kohtuniku õige otsus?	
9.10 VIDEO Võistkonna B mängija lõi palli pärast seda, kui 1. kohtunik oli vilega pallimängimise lõppemisest märku andnud. Tugeva löögi saanud pall tabas võistkonna A mängija pead, kes parajasti rõõmustas oma võistkonna saadud punkti üle. See ärritas kõiki tabamuse saanud mängija võistkonnakaaslasi, kes läksid võrgu alt vastase väljakupoolele halvasti käitunud mängijat nr 9 korrale kutsuma. Järgnes suur segadus, millesse sekkusid kõik mänguga seotud isikud, sealhulgas kõrged ametiisikud, et rahunutust kontrolli alla saada. Kui kord taastati, kutsus 1. kohtunik võistkonna A mängija nr. 19 oma puki juurde ning diskvalifitseeris ta vastasmängija löömise eest (seda oli 1. kohtunik rahunutuse ajal ise pealt näinud). Seejärel kutsus 1. kohtunik enda juurde võistkonna B mängija nr. 9 ja tegi talle märkuse palli löömise eest pärast vilet. Need olid ainsad karistused. Kuidas peab kohtunik sellises olukorras toimima, kui kogu meeskond oli kakluskatsesse segatud?	Lahendus 1. kohtunik rakendas kahe võistkonna ebasportliku käitumise järel karistamise reeglit ja karistuste järjestust õigesti. See on selge, et vastast füüsiliselt rünnanud mängija tuleb viivitamatult diskvalifitseerida. Kuid pärast 1. kohtuniku vilet palli vastase poole löönud ründaja tegevust tuleks võtta kui jämedat käitumist. Sellistel puhkudel tuleb raskem karistus anda esimesena ja siis järgmised. Kui karistused on raskuselt võrdsed, karistatakse enne pallivat võistkonda. Reeglid 21.2.1, 21.2.3
9.11 (uus) VIDEO Võistkond B palus vahetust pärast pallinguvilet ning 2. kohtunik lükkas palve korrektelt tagasi. Mäng ei peatunud ja algas pallimängimine. Kuid mängu jälgimise asemel suhtles 2. kohtunik ikka veel kohtunik-sekretäri, kontrollides, kas see oli alusetut palvet märganud. Vahetult pärast pallimängimise lõppu esitas võistkond B vahetuspalve uuesti, kuid 2. kohtunik läks kohtunik-sekretäri juurde nõu pidama alusetu palve registreerimise üle. Vahepeal viidi vahetus läbi ilma kohtunike poolse kontrollita. Kas see oli kohtunike poolt korrektne käitumine?	Lahendus Ei. Sellises olukorras tuleb kõigepealt registreerida alusetu palve ning seejärel võib 2. kohtuniku kontrolli all läbi viia vahetuse. 2. kohtunik peab vahetusmängija peatama. Kui tema seda ei tee, peab seda tegema 1. kohtunik. Pärast tagasilükatud vahetuspalvet on 2. kohtunikul soovitatav vaimselt valmis olla korduspalks pärast pallimängimise lõppu ning ta peab teadma selleks õiget järjekorda.
9.12 (uus) VIDEO	Lahendus

Enne geimi algust kontrollis 2. kohtunik võistkonna A mängijate numbrite vastavust asetuskaardile, kuid ei märganud, et asetuskaardiga võrreldes oli võistkonnas toimunud mitu kohavahetust. Kõik väljakul viibivad mängijad olid õiged, kuid nende asetused ei vastanud asetuskaardil näidatud kohavahetuse korrale. Mäng algas võistkonna A vastuvõtmisega. Kui seisul 1-0 sai võistkond A pallinguõiguse, osutus nende geimi esimene palling ebaõigeks, kuid kohtunik-sekretär ei andnud märku võistkonna valest pallijast. Kaks pallimängimist hiljem, kui seis oli 2-2, lõi palli jälle võistkonna A vale pallija. Seekord signaliseeris kohtunik-sekretär kohe kohavahetusvea. Mida peavad kohtunikud tegema, et geimi korrektselt jätkata?	Enne geimi algust peab 2. kohtunik kontrollima mitte ainult väljakul viibivate mängijate numbreid, vaid ka nende asetust/kohavahetust. Asetuskaart näitab, millistel positsioonidel peavad võistkonnad geimi alguses asuma. Kui palli lööb vale pallija ehk sooritati kohavahetusviga, saab vastasvõistkond punkti ja pallinguõiguse hoolimata sellest, millise tulemusega see pallimängimine lõppes. Võistkonna asetused parandatakse ning mäng jätkub. Kui eksimus avastatakse alles hiljem geimi jooksul ning on võimalik tuvastada kohavahetusvea ajal kehtinud punktiseis, tuleb kõik vea teinud võistkonna pärast seda hetke saadud punktid tühistada. Antud juhul tegi võistkond A kaks kohavahetusviga ning oli võimalik tuvastada esimese vea ajal kehtinud seis (1-0). Seega tuleb võistkonnalt A ära võtta ainult üks punkt. Vastasvõistkond saab punkti ja pallinguõiguse. Mäng jätkub seisul 1-3 võistkonna B pallinguga. 2. kohtunik peab võistkonna A asetuse korrigeerimist hoolikalt jälgima, et vältida edasisi eksimusi positsioonides/kohavahetuses. Reeglid 7.7.2, 24.3.1, 25.2.2.2
9.13 (uus) VIDEO Pärast võistkonna A madalaltlööki lendas pall kõrgele antenni kohale ning pidi eeldatavalt maanduma külgjoone lähedal. Kas pall jäi üleminekuala piiresse või lendas väljapoole antenni, oli raske kindlaks teha. Võistkonna A mängija jooksis võrgu alt läbi palli tagasi mängima. Samal ajal oli ka võistkonna B mängija külgjoone lähedal valmis palli mängima. Kaks mängijat põrkasid peaaegu kokku, võistkonna B mängija lõi palli edukalt ning pallimängimine jätkus. Kuidas otsustada, kas tehti viga, ning milline mängija sellisel juhul eksis?	Lahendus Määravaks saab siin palli trajektoori. Variant 1: Kui pall ületas võrgu selgelt antennide vahel ehk üleminekuala piires, polnud võistkonnal A õigust seda tagasi mängida. See tähendab, et võistkonna A mängija segas vastase mängu ning tegi vea hoolimata sellest, et vastane sai edukalt palli lüüa. Variant 2: Kui pall ületas võrgutasapinna selgelt antennide kohal või nendest väljaspool ehk osaliselt või täielikult väljaspool üleminekuala, oli võistkonnal A õigus see tagasi mängida. Sellisel juhul segas võistkonna B mängija vastase mängu ning tegi vea, hoolimata sellest, kas vastasel õnnestus palli lüüa või mitte. Variant 3: Kui palli trajektoori on kaheldav ning ükski kohtunik ei suuda seda kindlaks teha, võivad mõlemad mängijad õigustatult mõelda, et neil on õigus seda palli mängida. Eksinud mängijat on võimatu kindlaks määrata. Sellisel juhul, kui palli tabanud

	mängijat pallimängimisel ei segatud, ei tasuks pallimängimist katkestada. Kuid kui selle variandi puhul vastane mängijat pallimängimisel siiski mõjutab, tuleb pallimängimine katkestada ning korrata.
9.14 (uus) VIDEO Pärast mängija madalaltlööki pörkas pall kõrgele ja lendas otsajoone taha. Libero jooksis seda tagasi mängima. Ta küll tabas palli, kuid mänguruumi ulatuva kraanakaamera tõttu ebaõnnestunult. Sealjuures ei puudutanud kraanat ei pall ega mängija. Treener läks kaameramehe juurde ja protesteeris ägedalt. 1. kohtunik määras pallimängimise võidu vastasvõistkonnale ja näitas treenerile kollast kaarti. Kas olukord lahendati õigesti?	Lahendus Tehnilisest aspektist oli 1. kohtuniku lähenemine vale. Mänguala piires on mängijal eesõigus palli mängida. Kui tema mängu segab mõni väljastpoolt mänguala piiridesse ulatuv ese või isik, näiteks kraanakaamera või palli püüdev ajakirjanik, tuleb seda pidada väliseks vahelesegamiseks ning pallimängimist korrata. Segamine ei tähenda ainult füüsilist kokkupuudet! Videos on näha, et libero ei saa palli mängida lähedal oleva kraanakaamera tõttu, seega on tegu välise vahelesegamisega ning pallimängimist tuleb korrata. Treeneri väärkäitumise kohta tegi 1. kohtunik aga õige otsuse. Reeglid 17.2, 21.1
9.15 (uus) VIDEO Pall pörkas tagasi võistkonna A sulustajalt, tabas ründaja kätt, läks võistkonna B poolele vastu külgmist servalinti ja maandus siis väljakul. 1. kohtunik otsustas, et tegu oli eduka sulustamisega, näitas käesignaali „pall sees“ ning andis pallingu võistkonnale A. Võistkond B palus videokordust võimaliku antennipuute kohta. Video näitas, et pall tabas selgelt servalinti JA antenni. Kahjuks polnud näha palli viimasena tabanud mängijat ning 1. kohtunik kinnitas oma esialgse otsuse. Võistkonna B treener protesteeris ägedalt 2. kohtunikule. Talle näidati kollast kaarti. Kas otsus oli õige ja olukord lahendati korrektselt?	Lahendus Ei. Kuigi järgmise pallingu andmise otsus oli õige, põhines otsus valetõlgendusel, ja treeneri käitumist koheldi valesti. Kui pall tabab ainult servalinti, on tegevus reeglipärane. Kui aga pall tabab ka antenni, on tegu juba veaga. Praktikas tähendab see, et kui servalindi/antenni tabamine muudab palli loomuliku liikumissuunda, on see selge märk, et pall on tabanud midagi kõva nagu antenn, kuigi tegelikult ei ole see antenniga otseses kokkupuutes olnud, sest servalint jäi vahele. Kuna ründajalt tulnud pall puudutas servalinti JA antenni, oli see VÄLJAS juba enne maandumist, see tähendab, et näidata tulnuks VÄLJAS käesignaali ning osutada võistkonna B mängijale. Mis puudutab treeneri väärkäitumist, siis tema eneseväljendus ületas normaalset inimlikku reaktsiooni. Videokorduse reeglid sätestavad, et võistkond peab videokontrolli tulemust ja kohtuniku otsust aktsepteerima. Sellist reageeringut tuleb kohelda kui jämedat käitumist ja vastavalt karistada (punase kaardiga). Kohtunik ei tohi lubada treeneril protesti jätkamisega vaatamängu korraldada. Teatud juhtudel (nagu videos) peavad kohtunikud distsipliini rangemalt rakendama.

10. PEATÜKK – TAHVELARVUTITE KASUTAMINE

10.1 Vahetusalasse sisenes kolm vahetumängijat. Pärast palve registreerimist kohtunik-sekretäri poolt ning helisignaali otsustas treener teha ainult kaks vahetust. Kuidas peab 2. kohtunik nüüd käituma?	Lahendus See on lubatud tingimusel, et ei teki viivitust. 2. kohtunik viib lihtsalt läbi ainult kaks vahetust. Kuid kohtunik-sekretär peab hoolikalt tähele panema, millised mängijad tegelikult vahetuvad, ega tohi elektroonilises võistlusprotokollis vajutada „accept all“. Reeglid 15.10.2, 15.10.3a, 15.10.4, 16.1
10.2 Treener esitas andmed kahe vahetuse kohta. Üks vahetumängija sisenes vahetusalasse, samas kui teine lahkus just soojendusala, et vahetusalasse minna. Mitu vahetust tuleb kehtivate reeglite järgi lubada?	Lahendus Palve esitamise hetkeks loetakse mängija(te) vahetusalasse sisenemise hetke. Kirjeldatud juhul peaks 2. kohtunik lubama ainult ühte vahetust mängijale, kes ka tegelikult vahetusalasse sisenes. Teine tegevus tuleb tagasi lükata kui mittetegelik palve. Sellises olukorras on 2. kohtunikul õigus vahetusalasse siseneda üritav mängija käeviipega eemale suunata, et vältida alusetut palvet. Sellise tegevusega näitab 2. kohtunik väga häid kohtunikuoskusi. Kuna järgmise pallimängimise tulemus võib treeneri meelt muuta, kustutatakse mittelubatud vahetuse andmed. Kui treener tahab uuesti sama mängijat vahetuses kasutada, peab ta andmed uuesti esitama. Antud juhul peab kohtunik-sekretär elektroonilises võistlusprotokollis aktsepteerima ainult ühe vahetuse ega tohi vajutada „accept all“. Reeglid 15.10.3a, 15.10.3b, 15.11.1.3
10.3 Võistkond esitas vahetuspalve andmed elektrooniliselt ning saatis seejärel mängija vahetusalasse. Kuna mängija ei olnud mänguvalmis (vale vahetustahvel/ tahvli puudumine/ soojendusdress, vms), siis karistati võistkonda viivitushoiatusega ja vahetus lükati tagasi. Kohe viivituskaristuse järel palus võistkond uuesti vahetust. Kas teise vahetuspalve esitamine sama mängukatkestuse jooksul on lubatud?	Lahendus Kuna vahetus ei olnud reeglipärane, siis selleks luba ei antud. Kuna esimene vahetuspalve lükati tagasi, ei olnud võistkonnal õigust paluda teist järjestikust vahetust sama mängukatkestuse ajal. Vähemalt üks pallimängimine peab olema lõpetatud enne, kui sama võistkond uue vahetuspalve võib esitada. Kuid kummalegi võistkonnale määratud märkus läheb antud juhul arvesse lõpetatud pallimängimisena. Reegel 15.3.2
10.4 Treener saadab vahetusandmed elektrooniliselt ja vahetumängija astub vahetusalasse just sel hetkel, kui kõlab pallingut lubav vile. Kas 2. kohtunik peaks vahetust lubama?	Lahendus Üldiselt on selline olukord tüüpiline näide alusetust palvest, mis tuleb tagasi lükata ja mängul jätkuda lasta, kui mängu pole peatatud ja tegu on võistkonna esimese alusetu palvega.

	Kohtunik-sekretäri ülesanne on vajutada elektroonilises võistlusprotokollis „pallimängimise alguse“ nuppu viivitamatult, kui 1. kohtunik on pallingu lubamiseks vilistanud, et vältida vahetus- ja vaheajapalveid. Kui aga selle palve tõttu mäng peatati (nt kohtunik-sekretär ei vajutanud nuppu ja lasi helisignaali, väljakul olev mängija läheb vahetusalasse, võistkonnad ootavad kohtuniku otsust, vms), on tegemist viivitamisega. Vahetust ei tohi lubada ning teha tuleb viivitushoiatus või – märkus. Kohtunik-sekretäri ülesanne on mitte anda helisignaali pärast seda, kui 1. kohtunik on pallingu lubamiseks vilistanud. Sama protseduuri tuleb järgida alati, kui see oli võistkonna korduv alusetu palve. Sellist tegevust peetakse viivituseks. Reeglid 15.10.3a, 16.2, Kohtunike juhised 15.2.1
10.5 Mängija sai vigastada ning tuli erakorraliselt välja vahetada. Sama mängukatkestuse jooksul saatis võistkond andmed elektrooniliselt ning mängija läks vahetusalasse – s.t paluti teist vahetust sama mängukatkestuse ajal. 2. kohtunik võttis palve vastu. Kas 2. kohtuniku selline otsus oli õige?	Lahendus Jah, otsus oli õige. Esimene mängija tuli vigastuse tõttu välja vahetada erakorralise vahetusega. Võistkonnal oli õigus PALUDA teist vahetust sama mängukatkestuse ajal. Reegel 15.7
10.6 Võistkonna poolt elektrooniliselt edastatud asetuskaardile märgitud mängija sai vigastada enne mängu algust. Kas teda tohib enne mängu välja vahetada?	Lahendus Jah, kuid nii treener kui 2. kohtunik peavad sellest ametlikult vahetuse soovist märku andma, et kõik mõistaksid olukorda õigesti ning vahetus tuleb kanda elektroonilisse võistlusprotokolli tavalise vahetusena. Reeglid 7.3.2, 7.3.4
10.7 Mängija sisenes vahetusalasse, kuid vahetuse kohta polnud elektrooniliselt andmeid saadetud. Kuidas käituda?	Lahendus Kuna vahetuse soovi andmeid pole elektrooniliselt esitatud, on tegu tüüpilise näitega alusetust palvest, mis tuleb tagasi lükata ning mängul jätkuda lasta. Kohtunik-sekretäril pole midagi aktsepteerida, seega ei saa ka sumistit vajutada. Reegel 15.5.1, 16.1.3